

CONSTITVCTIONS

FETES PER LA SACRA

Catholica y Real Magestat de

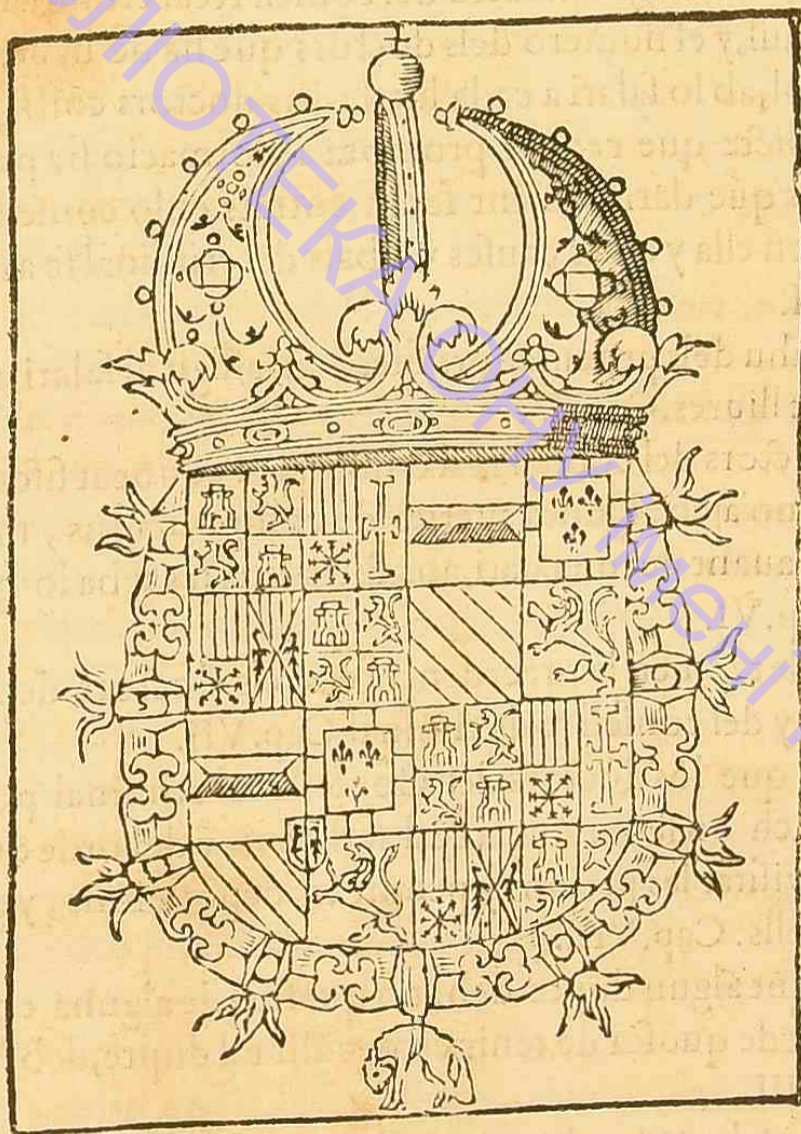
Don Phelip Rey de Castella y de Arago

y de les dos Sicilies, &c. en la Primera Cort de Barcelona

celebrada en lo Monastir de Sanct Francesch dels

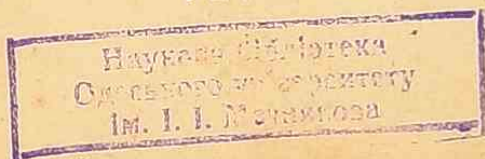
Freres Menors de dita ciutat de Bar-

celona en Lany. 1564.



En Barcelona per Jaume Cortey,
Mil D. Lxiiij.

ИЛ-32374



Taula de les presents Constitucions: Capitols, e Actes de Cort.



Confirmacio, y porrogacio, e innouacio de algunes constitucions fins ala conclusio de les primeres corts.

Capitol. I.

Folio. j.

Innouatio de la visita, que fou concedida en les corts de Monço del any 1547. y compren los doctores del consell real criminal nouament erigit, y los aduocats y procuradors fiscals del consell real, y los procuradors y aduocats dels pobres, y lo aduocat fiscal assessor dels alcaldes alguazils extraordinaris. Cap. ij.

Fol. j.

La Creatio, e reccio, y separacio del consell Real criminal, dela audiencia real, y ciuil, y el numero dels doctores que ha de hauer en dit consell real criminal, ab lo salari a cada hu de dits doctores constituit. C. III. fo. ij.

Que del delict que requer prompta informacio sia presa per hu dels dos doctores que darrerament seran entrats en lo consell criminal: y la forma que en ella y en les causes verbals del criminal se a de tenir. Capitol. III.

Folio. ij.

Que a cada hu dels procuradors fiscals sia affigit al salari que vuy reben setanta vuyt lliures. Cap. V.

Fol. ij.

Que los doctores del consell real criminal ni aduocat fiscal, ni procuradors fiscals no ajen algunes aueries de composicions, ni altres emoluments mes auant de son salari, ans dites aueries reba lo general de Catalunya. Cap. VI.

Fol. ij.

Lo orde se a de tenir en la precedencia entre los doctores dela real audiencia del ciuil y del consell real criminal. Cap. VII.

Fol. ij.

Del temps que los doctores del Consell real criminal poden estar absents del lloch on se tendra la real audiencia y del orde que an de tenir demati en visitar les presons y pendre las deposicions, y apres de dinar en los consells. Cap. VIII.

Fol. ij.

Que incidint algun dupte debat o questio de alguna cosa sies ciuil o criminal lorde que sea de tenir en decidir tal dupte, debat, o questio. Capitol. VIII.

Fol. iij.

Los doctores dela real audiencia ciuil, y del consell real criminal per qui an de ser de aci auant examinats. Cap. X.

Fol. iij.

Que lo relador dela causa criminal y no lo notari o scriua enterroc lo reo y testimonis y lo notari no scrigue mes del que lo reo o testimonis

Taula.

auran deposat per interrogacio del relador sots les penes en lo present capitol contengudes y que los notaris reals y sos suc selos ajen de seruar lo mateix. Capitol. XI.

Folio. iij.

Lo examen que se a defer dela bondat, legalitat, edat, linatge y sufficiencia dels notaris del criminal. Capitol. XII.

Folio. iij.

Que alguazil ordinari, o extra ordinari prenent algu en crim fragat sens prouisio de jutge aje de dexar lo tal pres en poder del ordinari en districte del qual lo pendra. Cap. XIII.

Fol. v.

Que lladre qui sera condemnat a açots o bádeix la primera vegada sia senyalat en les espatles ab lo senyal y armes del lloch on sera condemnat. Cap. XIII.

Fol. v.

Confirmacio y perpetuacio dela modificacio dela Reyna germana del any. 1512. sobre la constitucio com instigant. Cap. XV.

Fol. v.

Del que deuen fer quiscun dia los procuradors de pobres sots pena de estar tres dies en la preso y del augment del salari llur y dels aduocats de pobres. Capitol. XVI.

Fol. v.

Dela pena del carceler, o guarda que recusara traure lo pobre pres per parlar ab lo aduocat dels pobres. Capi. XVII.

Fol. vj.

Dela pena del notari que no comunicara la enquesta al aduocat de pobres lo mateix dia que sera proueit. Cap. XVIII.

Fol. vj.

Que lo regent la thesoreria sie tengut encontinent enuiar a citar y fer venir los testimonis que li aportaran en memorial fermat del hu dels aduocats dels pobres presos y dela pena del qui en tal memorial fara calumpnia. Cap. XVIII.

Fol. vj.

Que los aduocats y procuradors de pobres se ajusten cada diuendres, para repartirse las causas y altres effectes concernents expedicio de ditas causas y que no sie obligats aduocar ni procurar sino p quils portaran albara fermat per canceller, vice canceller o regent. Cap. xx.

Fol. vj.

Del alotjament dels soldats q aniran per la terra. Cap. XXI.

Fol. vj.

Dela nominacio faedora per las dos corts en lo cap dela vegueria dels arbitres delas causas de contencions. Cap. XXII.

Fol. vij.

Los capitols parlants dels salaris de jutges, notaris, scriuans, porters, y altres officials dela audiencia real sien seruades en les corts de ordinari y barons. Cap. XXIII.

Fol. vij.

Que durant lo temps per a re arbitrar no sie feta execucio de sentencia arbitral sija no era exprimit y los capitols parlants de sentencies arbitrals

** ij

Taula.

- hajn lloc encara que los arbitres sien ecclesiasticos pus las parts sien seculares y essent las parts seculares se recorrega al Iutge secular encara que haie arbitre ecclesiastic y essent la vna part ecclesiastica se recorrega a Iutge dela part contra qui sera dada la sentencia arbitral. ca. xxiiij. Fol. vii.
- En las causas dels ordinarijs reals no sien prouehidas cedulae que no sia sotascrites per algun doctor o aduocat aprobat si ni aura en lo lloc que puguen entreuenir si ya no eran sotascrites per la mateixa pert, o per los qui vuy pratiquen. Cap. XXV. Fol. vii.
- Tatxa delas dietas del notaris y portes Reals. Cap. XXVI. Fol. viij.
- Los salaris dels Iutges ordinarijs y los diners procehits de vendes per distribuir entre creadors com ha a ser depofats y lleuats los depofits per los Iutges. Cap. XXVII. Fol. viij.
- Que los notaris dels Iutges dela taula exigescan delas parts la part del proces y sien tenguts requestes fer acte de promulgacio dela sentencia y fer la intima. Capitol. XXVIII. Fol. viij.
- La practica de domibus euacuandis sie seruada generalment y com los Iutges an de passar auant en ditas causas no obstant inhibicio y dela pena del llogater qui no euacuara dins lo temps de dita practica. Capito. XXIX. Fol. viij.
- En las sospites contra los ordinarijs sie seruada la constitucio del Rey en Jaume parlant delas sospites contra los delegats. cap. xxx. Fol. viij.
- Causas verbals dauant lo canceller vice canceller y regent se haien expedir dins tres mesos y delas menors de cinquanta sous nos puga suplicar Capitol. xxxi. Folio. viij.
- Extencio y ampliacion dela constitucio hac nostra del Rey en Pere terç en la cort de Perpinya capitol trenta quatre que la possessio dels bens y heretat del marit deffunt sie vista esser transferida en fauor dela viuda relicta de aquell, y que hauent hi fillls del primer matrimoni sien preferits ala segona muller del dit deffunt en la tenuta, y hipoteca de dits bens y heretat. Cap. xxxij. Fol. viij.
- Lo capitol quart del any Mil cinc cents cinquanta tres sestenga en lo real consel criminal que pare y fill auí y net sogre y gendre o dos germans no puguen esser del consel del criminal ni la hu del criminal y laltre de la audiencia ciuil. Cap. xxxiii. Fol. viij.
- Notari no pot esser del proces essent lo auí pare fill gendre Ierma o cuyat oncle cosingerma Iutge o relador o assessor o aduocat dela causa.

Taula.

- Capitol. xxxiiii. Fol. viij.
- Los notaris deles causas dela real audiencia an de tenir son taulell en la sala real y alli scriure y no poden tenir lo en altra part. Capitol. xxxv. Folio. viij.
- Los doctores dela real audiencia o real consel criminal axi los relados com los altres poden liberament dir ales parts lo quells par conue ala direccio dela Iusticia y discucio deles causas y que no puguen esser donats per sospitosos per auer declarat lo animo. cap. xxxvj. Fo. x.
- Lo orde se ha de tenir en les prouisions ques faran en la audiencia facto verbo aiustant al capitol dotze deles corts del Any Mil cinc cents quaranta set y al capitol quaranta sis deles corts del any Mil cinc cents quaranta dos. Cap. xxxvii. Fo. x.
- Les causas de dos sales se an de tractar lo primer dia que sera juridic de cada semana y que aquell dia nos pugue tractar de altres causas. Capitol. xxxviii. Fol. x.
- Lo orde se a de tenir per los notaris en fer les intimas aiustant ala constitucio deles corts del Any Mil cinc cents quaranta dos capitol vint y hu. Capitol. xxxviii. fol. x.
- Aduocats y procurados no poden demanar salaris de conduccions sino per tres anyades passades y caygudes de sos clientols ni de lurs hereus en cara que fossen scrits de lur ma en sos llibres. Capi. XL. Fol. xj.
- Lo orde se a de seruar per lo reuerent senyor canceller en les declaracions que en totes causas de contencions de jurisdiccion fara. Capitol. XLI. fol. xj.
- Los notaris reals no poden scriure en la real audiencia sino per vn sol escriua de manament per aquell afoles qui li aura donat taulell an de portar totes les causas. Capitol. XLII. Fol. xj.
- Actes de Cort. Fol. xj.
- Causas de recursos criminals se an de declarar dins tres mesos sots pena de priuacio de lurs salaris per vna terça y en les causas ciuils sens rebre agrau les parts. Cap. I. fol. xj.
- Les manleutes son duradores per temps de dos anys tant solament. Capitol. II. fol. xii.
- Lo orde an de tenir los pastors y rabadás o qualseuol altres mossos que estan en les pletes o altres que tinguen bestiar y deles penes en que cauuen no seruant dit orde. Cap. III. Fol. xii.
- *** iij

Taula.

- ¶ Dela pena en la qual encorren los que ab gent armada pendran possessio de rectoria e altre benefici ecclesiastic, y los qui als tals donaran consell fauor y ajuda scientment exceptats los verdades patrons de patronats laicals. Cap. III. Fol. xiiij.
- ¶ De officis de veguers se an de prouoir los qui conuindran al seruey del Senyor Rey y be de la justicia. Cap. V. fol. xiiij.
- ¶ Les declaracions deles contencions se an de fer en casa del Reuerent canceller y que nos fassen nouitats. Cap. VI. fol. xiiij.
- ¶ Los processos originals nos poden scriure sino per notaris qui tinguen autoritat real y sien examinats per lo canceller vice canceller o regent la cancelleria. Cap. VII. Fol. xiiij.
- ¶ Causes de appellacions de Iutges de taula sean despedir dins dos mesos y nos poden euocar ala real audiencia sino en cas de esser la sentencia del Iutge de appels contraria ala primera. Cap. VIII. fol. xiiij.
- ¶ La causa de supplicacio y totes les altres annexes ala causa de les marques sie expedides dins tres anys contados cō en ella se cōte. ca. viiiij. Fo. vx.
- ¶ Remissio del quint als qui armaran vexells que no vagen a fou de la Magestat, y a tots aquells qui pendran en les costes o altres parts de Cathalunya y Comptats de Rossello y Serdanya sclaus moros o roba de cofaris. Capitol. X. Fol. xv.
- ¶ Los qui leuaran dines deles taules en la ciutat de Gerona an de fer albara de lur ma al peu dela partida en lo manual dela quantitat que leuat auran e los qui no sabran scriure facen aquel per ma de tercera persona. Capitol. XI. Fol. xv.
- ¶ Les hores an de tenir vberts los estudis los doctores dela real audiencia p prouehir y hoir les parts. Cap. XII. Fol. xvj.
- ¶ En cada vna deles dos sales dela audiencia ciuil per aquesta vegada sie posat vn doctor ecclesiastic los quals sien obligats ala visita com los altres doctores del real consel. Cap. XIII. fol. xvj.
- ¶ Lo orde se ha de tenir y seruar en lo euocar deles causes ala real audiencia y q nos puguē euocar causes generalmēt sino cada causa particular y seruarda la forma en la present cōstitucio expressada. Cap. XIII. Fol. xvj.
- ¶ Los doctores dela real audiencia y consel real no puguen esser impeditos votar ni differits los vots de aquells per al dia seguent encara que sie tocada la hora y puguen dar son vot en scrits y lo mateix face lo governador en temps de la presidencia. Cap. XV. Fol. xvii.

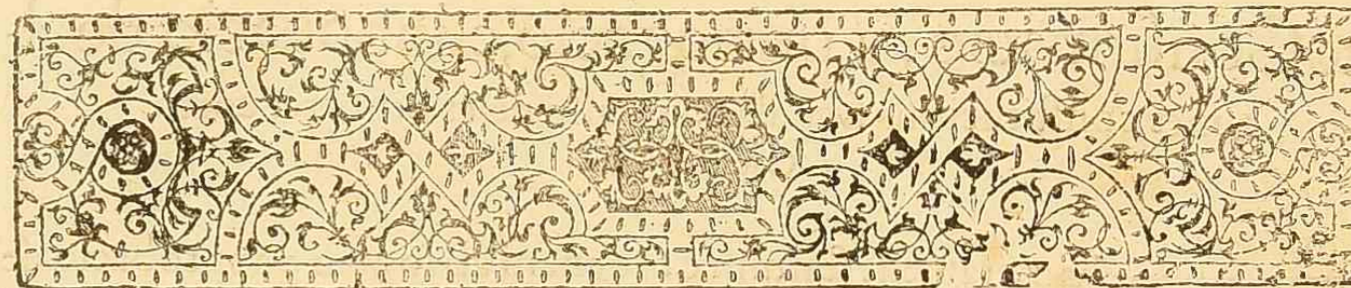
Taula

- ¶ La execucio dela sentencia Real sie proueida dins vn mes apres de proferida la tal sentencia no obsta: qualseuol excepcio si ja no fos retencio reseruada en la tal sentencia. Cap. XVI. Fol. xvij.
- ¶ Les sentencias dels jutges ordinaris tenen execucio fins en quantitat de vint liures no obstant les appellacions de aquelles interposades. Capito. XVII. Fol. xvij.
- ¶ Les sentencias de les causes menos de deu liures de capital se poden executar per los ordinaris no obstant qualseuol appellacio introduida en la real audiencia la qual en tal cas que sie abmesa no pugue impedir dita execucio prestada empero primer caucio. Cap. XVIII. Fol. xvij.
- ¶ Officis de aduocats jutges ni assessors de algun jutge ordinari de alguna vegueria exercir no pot que no age studiat en leys y en canones per temps de sis anys complits en studi general y que almeys tinga grau de bacheller en dret canonic y ciuil en la ciutat vila o lloch a hon habitará doctores o bachelles. Cap. XVIII. Fol. xvij.
- ¶ Lo orde an de tenir y seruar los notaris en lo rebre dels salaris deles scriptures prouisions processos y altres actes deles parts tocants ala causa y com an de certificar als scriuans de manament per qui escriuran. Capitol. XX. Fol. xvij.
- ¶ Lo orde se a de tenir y seruar en lo expedir les lettres requisitories vulgarment dites de fadigues de vn districte a altre y del salari se a de pagar de cada letra y del salari del nunti y la forma a de seruar en lo presentar de dites lettres. Cap. XXI. Fol. xvij.
- ¶ Ningun notari o escriua de proces no pot pendre supplicacions demades cedules articles ni altres actes de les causes de alguns com a procuradors de altres que no aparegue dela procura y no sie dexada ni produida en poder del scriua dela causa ni facen intimes a algu com a procurador que dela procura no conste en proces sots pena de priuacio de llur offici per a vn any y age de pagar ales parts los danys quels ne vindran. Capitol. XXII. Folio. xvij.
- ¶ Que se haze de nomenar vna persona natural del principat y Cōptats pera repilogar ordenar y escriure vna cronica en lati y vna altra en vulgar Cathala. Cap. XXIII. Fol. xx.
- ¶ Que les constitucions capitols y actes de cort y vsatges de Barcelona y altres leys dela terra se hagen de posar sots congruos titols y degut orde senyalant les superflues, e corregides y qles persones elegidores ne face

Taula

- relacio a la Magestat pera que proueesque lo que conuindra.
Capitol. XXIII. Fol. xx.
- Que la escriptura de terc de la cort de Rossello y Vallespir posada en qualseuol contractes de obligacions tinga la mateixa força y rigor que te en la cort del veguer de Barcelona y ques hage de executar ab lo orde y penes en lo capitol de Cort posades y contingudes. cap. xxv. fo. xxj.
- Les causes de recorros de Barons o altres hauents jurisdicció de competencia ab algun Veguer o Balle real se han de interposar en lo consell criminal y se an de espedir dins sis mesos ab lorde y forma en lo present capitol de cort continguda y expressada. Cap. XXVI. Fol. xxj.
- Fusta de pi ni altra qualseuol per ningun efecte no pot esser treta del Principat y Comptats sots les penes contingudes en lo capitol cexanta y sinch deles corts del any Mil sinch cents quaranta set y altres exceptat per fabrica de galeres y vexells de la Magestat. Cap. XXVII. Fol. xxj.
- Que ninguna persona gose ni atreuesque al temps dels fresos pescar les truytes de riberes ni torrents per ninguna via directa ni indirecta ni po fari cals ni turpa ni altres coses que maten les dites truytes y peyxos en dites riberes y torrents ab lorde y forma en lo present Capitol continguda. Cap. XXVIII. Fol. xxij.
- Reuocacio del capi. de cort. 23. del any. 1553. sobre les taules de campredon en lo que diu que los jutges de dites taules no puguen exhigir la darrera terça de llur salari fins fetes les execucions que puguen exhigir son salari complit donada la sentencia definitiva ans de publicades aquelles. Capitol. XXVIII. Folio. xxij.
- Remissio de bans e penes e de terc e de altres penes pecuniaries en lo present capitol contingudes. Cap. XXX. Fol. xxij.
- Dela franquesa del sagel. Cap. XXXI. fol. xxij.
- Lo consentiment del stament ecclesiastic. Cap. XXXII. fol. xxij.
- Lo consentiment del stament militar. Cap. XXXIII. Fol. xxij.
- Lo consentiment del stament real. Cap. XXXIII. Fol. xxij.
- La offerra de la Cort. Folio. xxiii.
- Conclusio de la cort. Fol. xxvi.

Fin de la taula.



Constitucions De Catalunya.

IN nomine Domini nostri Iesu Christi.

Pateat Vniuersis, quod nos Philippus Dei gratia Rex Castellæ, Aragonum, vtriusq; Sicilia, Hierusalem, Vngariæ, Dalmatiæ, Croatia Legionis, Nauarræ, Granatæ, Toleti, Valentia, Galletiæ, Maioricarum, Hispalis, Sardinia, Cordubæ, Corsicæ, Murcia, Giennis, Algarbij, Algezira, Gibraltaris, Insularum Canariæ, Insularumq; indiarum, & terræ firmæ, maris Oceani, Archidux Austria, dux Burgundiæ, Brabancie, & Mediolani, Comes Barcinone, Flandriæ, & Tirolis, Dominus Viscayæ, & Molinæ, dux Athenarum, & Neopatriæ, Comes Rossilionis, & Ceritanæ, Marchio Oristanni, & Gotiani, At tendentes curias Generales per nos fuisse conuocatas omnibus incolis & habitatoribus Regnorum nostrorum Aragonum & Valentia Principatusq; Cathalonie ac Comitatum Rossilionis & Ceritanie ex causis in ipsa conuocatione contentis, Quæquidem curiæ respectu dictorum Principatus & comitatum fuerunt per nos prorogata ad Ciuitatem Barcinone & inibi conclusæ & celebratæ, In quibus curijs, quæ bonum commune & pacem ac quietem subditorum nostrorum concernunt conspicientes, volentes consilere tranquillo statui rei publicæ nostræ Cathalonie principatus, dictorumq; comitatum Rossilionis & Ceritanie, illorumq; incolas in pace & quiete fouere habito maturo & digesto consilio ac tractatu cum prælatis: & ecclesiasticis personis, ducibus, comitibus, Baronibus, militibus, & hominibus de paratico, ac sindicis vniuersitatum ciuitatum, & villarum regaliu dicti Cathalonie Principatus: qui additas curias couenerunt Ad supplicationem & de Consilio, consensu, & approbatione ex præssis eorundem in nostro solio regio de more strato, & ornato sedentes Constitutiones, ordinationes, & capitula, ac etiam actus curiæ facimus, statuimus, censemus, & ordinamus sub forma, & declarationibus infra scriptis.

Constitucions

Confirmacio, y porrogacio, e innouacio de algunes constitucions fins ala conclusio deles primeres corts.

Capitol. I.



Rimerament statuim e ordenam ab lo acio e aprobacio de la present cort que la constitucio feta per nos en les cors del Any Mil sinch cents e sinquanta tres Capitol vint y sise comensant: per leuar lo Abus, y lo capitol de cort onze deles dites Corts del any Mil sinccents sinquanta tres començar.

Item supplica la dita cort a vostra Alteza li placia statuir y ordenar q̄ sia &c. Y la constitucio del dit any Mil sinch cents sinquanta tres Capitol vint y noue començant Com lo ordinari collador. Sien confirmats y porrogats fins ala conclusio deles primeres corts, y que la cōstitucio deles corts del Any Mil sinchcents quaranta set capitol sinquanta vuyt Comensant. Item com per la negligencia, lo qual ha expirat sie innouat y porrogat fins ala conclusio deles primeres corts.

Innouatio de la visita, que fou concedida en les

corts de Monço del any. 1547. y compren los doctores del consell real criminal nouament erigit, y los aduocats y procuradors fiscals del consell real, y los procuradors y aduocats dels pobres, y lo aduocat fiscal assessors dels alcaldes alguazils extraordinaris.

Capitol. II.



TEM com en la cort General celebrada en la vila de Monço en lany Mil Sinch cents quaranta set fos ordenat vn capitol de cort començant Per la justicia regnen los Reys. En lo qual cap fonch prouehida visita dels officials reals en lo dit capitol nomenats y contenguts duradora fins a les primeres corts semblantment statuim e ordenam y concedim ab aprobacio y lo acio de la present Cort que sie feta visita dels dits officials com se atorga la del dit any Mil Sinchcents quaranta set y se enclouen en ella los doctores del consell criminal nouamēt per nos ab lo acio e aprobacio de la dita present cort erigit, y los aduocats y procuradors fiscals y aduocats y procuradors dels pobres y aduocat fiscal y assessors dels alcaldes y alguazils extra ordinaris. E que aço dure fins a les primeres Corts.

De Catalunya.

Fol. II.

La Creatio, e reccio, y separacio del consell Real

criminal, dela audiencia real, y ciuil, y el numero dels doctores que ha de hauer en dit consell real criminal, ab lo salari a cada hu de dits doctores constituit. Cap. III.



Om per la bona administracio dela justicia del present Principat de Catalunya y Comtats de Rossello y Cerdanya per lo catholic Rey don Ferrando segon de immortal memoria fos estat creat vn consell real devuyt doctores al numero dels quals p lo mateix catholic Rey foren ajustats quatre doctores qui ab los Canceller vice canceller y en son cas regent la cancellaria diuidits en dos sales coneguessen deles causes ciuils y ab los dos Iutges de cort coneguessen deles causes criminals segons lorde y manera per diuerses cōstitucions capitols y actes de cort a ells donat pero perquant per experiēcia se es vist que per esser los negocis axi ciuils com criminals dels poblats en dits Principat y Comtats molts los dits doctores del dit Real consell no poden ab la breuetat ques deurie expedir dit negoci Ans les causes son fetes immortals. Perço per donar orde a la expedicio de les causes y al bey y tranquillitat dels nostres vassals ab Aprobacio de la present cort Erigim Statuim e ordenam y cream vn nou cōsell real per los negocis y causes criminals en lo qual y haze de hauer vuyt doctores en dret de bona vida y fama naturals del dit Principat y Comptats ço es sis doctores per nos ans de la conclusio deles presents corts elegidors o vn mes apres de la conclusio dela present cort y los dos Iutges de cort qui vuy son los quals vuyt doctores junctament ab lo regent la cancellaria fassen vn real consell per los negocis y causes criminals que segons vsarges de Barcelona Constitucions de Cathalunya y altres leys de la terra en lo real cōsell deuen esser tractades e decidides, de manera que de aci auant perpetuament lo dit real consell dels negocis criminals haze de esser diuidit y separat de la Real audiencia de les causes ciuils y ningun dels dotze doctores del real consell qui vuy son y han de restar en la Real audiēcia per conexer y decidir les causes ciuils ni los qui en lloch de aquells per temps succhiran nos pugue entrametre ni entreuingue en alguna manera en negocis Criminals, y tambe per lo contrari ningun Doctor del Real Consell Criminal se pugue entrametre ni entrauingue en les causes ciuils ni tampoch en aquelles pugue aduocar ni aconsellar publicament ni secreta com tambe la mateixa facultat de ad-

Constitucio

uocar o consellar en los negocis o causes criminals als doctores de la Real Audiencia ciuil totalment se abdicada als quals vuyt doctores y quischu de aquells y a llurs successors ab lo acio y aprobacio de la present cort assignam salari quischun any de Sinch Centes lliures moneda de Barcelona pagadores per les terces de tres en tres melos per los deputats del general del present Principat dels drets de les generalitats compreses en dites cinc centes lliures les tres centes lliures que vuyt reben los dos Iutges de Cort En lo qual consell del criminal presideca y entreuingue en lo vorar y en totes les altres coses dempro esser relador lo vice canceller y en son cars lo regent la cancellaria qui vuyt es de tot lo temps de sa vida y mort aquell lo qui en lloch seu per nos sera elet e deputat en regent la cancellaria tambe presidira en dit Consell criminal fins a la conclusio de les primeres Corts que apres de dita electio y prouisio de regent seran conuocades. Axi empero que per lo inconuenient gran que y ha de no poder seruir lo vice canceller y en son cars lo regent la cancellaria en los dos tribunals faltant aquells en lo hu dells pugue en aquell tal tribunal presidir lo mes antich ab lo mateix poder que dits vice canceller y en son cars regent la cancellaria y lo que es dit de no entreuenir los doctores de vn tribunal en laltre dure fins a la conclusio de les primeres corts exceptat en lo del aduocat fiscal en lo qual volem nos faça nouitat alguna ans pugue entreuenir en lo vn tribunal y en laltre com fins aci ha acostumat.

Que del delicté que requer prompta informacio

sia presa per hu dels dos doctores que darrerament seran entrats en lo consell criminal: y la forma que en ella y en les causes verbals del criminal se a de tenir. Capi. IIII.

Perquant poden occorrer molts cassos en los quals se haura de procehir apendre informacio del delicté promptament y tambe y ha algunes causes criminals verbals. E q̄ sens proces se poden expedir. Statuim e ordenam ab loacio e aprobacio dela present Cort que dites informacions y enquestes se hagen a rebre per hu dels dos doctores del consell criminal que darrerament entrará y seran admesos en dit consell y apres en lo primer consell quis tendra haja lo dit doctor a fer relacio del cas y dela enquesta y alli haja de ser comesa a hu dels vuyt doctores per lo vice canceller o en son cas regent la cancellaria o president del dit consell criminal, y per lo semblant los dits dos doctores mes

De Catalunya. Fol. III.

nous hagen de conceixer deles causes verbals criminals que no necessité de proces y son de poc moment com vuyt fan los Iutges de cort.

Que a cada hu dels procuradors fiscals sia affigit al

salari que vuyt reben setanta vuyt lliures. Cap. V.

Attes que los dos procurados fiscals de la regia cort tenen poc salari perque millor puguen be y lealment exercir son offici. Statuim e ordenam ab aprobacio y consentiment de la present cort que sia affigit e ajustat a cada hu dels dits procuradors fiscals dela regia cort y als successors en llurs officis qui per temps seran vltra del salari que vuyt reben y acostumen de rebre setanta vuyt lliures moneda Barcelonesa pagadores per les terces per los diputats del dit principat dels drets deles generalitats asi que cada hu dels dits procuradors fiscals entre tot haja de salari. Cent sinquanta lliures.

Que los doctores del consell real criminal ni aduocat

fiscal, ni procuradors fiscals no ajen algunes aueries de composicions, ni altres emoluments mes auant de son salari, ans dites aueries

reba lo general de Catalunya. Capitol. VI.

Tem statuim e ordenam ab consentiment de la dita cort que los doctores del real consell del criminal y lo aduocat fiscal ni los procurados fiscals no puguen en ningu temps rebre aueries deles composicions ques faran ni deles penes ni altres emoluments alguns ans tota aquella part que per aueries o deles penes y altres emoluments que fins ara rebien y acostumauen de rebre los Iutges de cort aduocat y procuradors fiscals les reba de aci auant lo General de Catalunya.

Lo orde se a de tenir en la precedencia entrels doctores

dela real audiencia del ciuil y del consell real criminal.

Capitol. VII.

Per lleuar diferencies que sobre les precedencies dels dits doctores dela real audiencia ciuil y del real consell del criminal porien naxer trobant se tors en alguns ajusts ab loacio e aprobacio dela present cort, statuim e ordenam que se serue entre ells lorde de antiquitat en lo entrar en lo exercici de llur offici, ço es que lo qui sera en la real audiencia del ciuil essent entrat primer en dita audiencia e lo doctor del Real consell del criminal preceheixca aquell y per lo còtrari lo doctor del real

Constitucio

consell criminal qui sera entrat primer en lo dit cōsell preceheixca al doctor dela real audiēcia ciuil qui a pres sera entrat y hajé desta manera anar y seure tots plegats sens altre diferencia.

Del temps que los doctors del cōsell real criminal poden estar absents del loch on se tendra la real audiencia y del orde que an de tenir demati en visitar les presons y pendre las deposicions, y apres de dinar en los consells. Cap. VIII.



Per donar orde ala conexensa y expedicio de dites causes criminals ab loacio e aprobacio dela present cort. Statuim y ordenam que lo temps de poder se abientar los Iurges de Cort del lloch a hon la real audiencia se tendra per la constitucio del catholic Rey Don Ferrando segon en la segona cort de Barcelona capitol segon haje lloc en tots los doctors del dit real consell criminal nouamet erigit y que totes les altres coses contengudes en la dita constitucio hajé lloc en los dits vuyt doctors del dit concell criminal y que tots los dies no ferriats lo vice canceller y en son cas lo regent la cācellaria y doctors del real cōsell criminal se hajan de ajustar en lo lloc per nos o lo lloctinent general nostre diputador tres hores cadaldia lexant a arbitre nostre o de nostre lloctinent general la hora de celebrar aquell y lo consell y congregacio llur hajan de estar entenent en los negocis criminals per lo menys tres hores cadaldia ço es de mati o depres dinar es a saber e lo temps que los doctors dela real audiencia ciuil entré ales vuyt hores de mati y xen ales onze hores hajan de entrar en lo concell criminal ales dos hores passat mig die y e lo temps que ala audiencia ciuil se entrara ales set hores de mati en lo consell del criminal se hajan de entrar ales tres hores depres dinar y en lo mati los dits doctors del real cōsell criminal en lo temps que los del ciuil son en la audiēcia hajan de visitar les presons y exigir les deposicions dels reos y testimonis y entendre en fer los processos no tenint se en aqlla hora lo cōsell y que los dits doctors del real consell criminal ans de entendre en lo exercici de llur offici hajé de prestar lo mateix sagramēt y homenatge y hoyr sentencia de excomunicacio per la obseruança deles libertats y immunitats deles yglesies y persones ecclesiastiques y deles constitucions de Catalunya vsatges de Barcelona capitols y actes de cort y altres leys dela terra y per les altres coses conforme entot al juramēt q̄ son obligats prestar y fins aci han prestat los Iurges de cort y altres doctors del real consell segōs constitucions de Catalunya capitols y actes de cort.

De Catalunya. Fol. IIII.

Que incidint algun dupte debat o questio de alguna causa sies ciuil o criminal lorde que sea de tenir en decidir tal dupte, debat, o questio. Cap. VIII.

Tem per quant porien molt souint esser contencions en los dos consells criminal y ciuil sobre si algunes causes son criminals o ciuils y si de algunes encara que criminals per incidir en causes ciuils o altrament pertanyaria la conexensa ala audiencia real del Ciuil o al cōsell criminal y e conuerso si alguna causa ciuil incideix en algun negoci criminal deu esser en dit criminal tractada per donar orde ales tals contencions ab loacio y aprobacio dela present cort. Statuim e ordenam que tostemp q̄ endits consells occorran semblants questions se hajé aqilles a determinar per los doctors que nos o nostre lloctinent general anomenem en lo numero ygal dels dits doctors axi del ciuil com del criminal quens apparra conuenir per la decisio de aquelles ala determinacio dels quals o dela major part se haje de estar los quals hajan a determinar y decidir dita questio y dubte dins vuyt dies, encara que si compreguen dies ferriats apres q̄ per lo procurador fiscal dela regia cort o per alguna part sera apposada la excepcio los quals sien precisos y peremptoris axi que no declarāt dins dit termini incideixque en pena y priuacio de lurs salaris y emoluments per temps de vn mes y dela determinacio y declaracio dels quals nos pugue per alguna deles parts suplicar ni en alguna manera recorrer ni per restitucio ni integum ni altrament y que dela determinacio que sobre dites contencions o dubtes se fara se haje de continuar la cōclusio en lo libre deles conclusions y aquella per lo scriua de manament se haje de notificar ales parts dins dos dies apres de aquella feta e publicada y que per la dita determinacio o conclusio no puguen dits doctors rebre salari algu.

Los doctors dela real audiēcia ciuil, y del consell real criminal per qui an de ser de aci auant examinats. Cap. X.

Tem statuim y ordenā ab loacio y aprobacio dela present cort q̄ lo primer examē dels doctors que hauran de entrar en lo real cōsell criminal se haje de fer p lo canceller vice canceller y regent la cancellaria y los altres doctors del real consell y Iurges de cort qui vuy son y de alli auant se haje de fer per dits vice canceller regent la cancellaria y los altres doctors del mateix consell criminal y lo examen dels doctors dela real audiencia ciuil se haje de fer per lo canceller vice canceller y en son cas regent la cācellaria y los altres doctors de dita real audiencia ciuil.

Constitucio

Que lo relador dela causa criminal y no lo notari o scriua enterroc lo reo y testimonis y lo notari no scrigue mes dl q lo reo o testimonis auran depolat p interrogacio del relador sots les penes en lo present capitol cõtengudes y q los notaris reals y sos siuc sesos ajé de seruar lo mateix. Capitol. XI.

Ncara que per constitucio feta per nos en la cort celebrada en la vila de Monço en lo any Mil sine cents quaranta set capitol sinquanta començant. Item statuim y ordenam que en les causes criminals hauentse de rebre testimonis axi en offensa com en deffensa en lo lloc hon residira la regia audiencia se hajen de interrogar per lo Iutge de Cort o per altre doctor del real consell al qual sie comes y present aquell sino que fos ocupat per altre exercici de son offici, peroper quant dela dita constitucio segons la mente perq no fone feta se ha molt abusat per lo passat y atento que nos som estats seruits ab loacio y aprobacio dela present cort de crear y erigir en aquest nostre principat nou cõsell real per los negocis y causes criminals. Per hon poran ab major comoditat entendre en lo examen dels testimonis e interrogacio del reo de les quals dos coses dependeix tota la justicia del proces y de comanar ho als notaris pot succehir grandissim dany y perjudici ala iusticia y ofuscar se la veritat. Perço ab aprobacio y consentimét dela present cort, statuim y ordenam declarant la dita constitucio y ajustant a ella que en ninguna manera lo notari pugue interrogar al reo ni als testimonis tant de offensa com de deffensa ni exigirlos deposicions algunes encharaque sia ab abistécia o preséncia del relador dela causa ans entot cars lo dit relador haje de interrogar axi al reo com als testimonis y lo notari no pugue scriure sino lo que la part y los testimonis precedét interrogacio del relador depolará y si lo contrari era fet a tals deposicions axi dela part cõ dels testimonis ni ala deposicio del reo no sie donada fe alguna y lo notari ipso facto cayga en priuacio e inhabilitacio de son offici y lo relador qui ho permetra q lo notari interroque sie punit com a contrafahent a constitucio y que los ordinari reals o sos successors hajen de seruar lo mateix.

Lo examé que se a defer dela bõdat, legalitat, edat, linatge y suficiencia dels notaris del criminal. Capitol. XII.

Perque ab los notaris dels negocis criminals per tractarse de major perjudici se requereix major suficiencia legalitat y madurez. Perço ab aprobacio y consentiment dela present cort. Statuim y

De Catalunya. Fol. V.

ordenam q deci auát ningu pugax exercir offici descriua del criminal qui no tinga vint y sinch anys cumplits y que ans de exercir dit offici sie presa informacio per hu dels dos qui derrers entraran en lo cõsell criminal de son linatge vida y costums y q sie examinat y aprouat per lo vice canceller o regent la cancellaria y per la major part del real consell criminal, y per obseruansa dela cõstitucio feta per la Magestat del Emperador Rey y Senyor nostre en les corts del any Mil sine cents quaranta dos capitol vint y sine, tots los qui venen de linatge de cõuersos axi de part de pare cõ de part de mare qui son estats posats en scriuans apres de dita constitucio sien totalmét expellits y deci auát no sien admesos, E si algu sera per descuyt mala informacio o altrament admes constant apres que es de linatge de cõuersos sie totalment expellit y lo mateix sie seruat en tots los tribunals dels ordinari reals en tot lo Principat de Cathalunya y Comtats de Rossello y Serdanya.

Que alguazil ordinari, o extra ordinari prenét algu en crim fragant sens prouisio de Iutge aje de dexar lo tal pres en poder del ordinari en districte del qual lo pendra. Cap. XIII.

Tem ajustant ala constitucio feta per lo catholic Rey don Ferrando segon en la cort celebrada en Barcelona en lo any Mil Sine cets y tres capitol quart, començant. Item statuim y ordenam que no puixa &c. Statuim y ordenam ab loacio y aprobacio dela present Cort q en cas que algun aguazil ordinari o extra ordinari en crim fragant prégue algu sens prouisio de Iutge haje de dexar lo tal pres en poder del ordinari en districte del qual lo pendra.

Que lladre qui sera condénat a açots o bandeix la primera vegada sia senyalat en les espatles ab lo senyal y armes del lloch on sera condemnat. Cap. XIII.

Per llançar los ladres de Cathalunya ab loacio y aprobacio de la present cort statuim y ordenam que qualseuol lladre qui sera cõdemnat a açots o bandeig, la primera vegada degeuesser senyalat en les spalles ab lo senyal y armes dela Ciutat vila o lloc hon sera condemnat a efecte que si apres per altre furt sera pres vist lo senyal li pugue esser augmentada la pena iuxta la qualitat del furt haura comes y la consuetud del delinquir.

Cõfirmacio y perpetuacio dela modificacio dela Reyna Germana del any. 1512. sobre la constitucio cõ instigant. Cap. XV.

PER leuar alguns duptes que porien occorrer sobre la constitucio del serenissim y catholic Rey don Ferrando segon en les Corts del Any Mil Sinc cents y tres capitol onze comensant. Com instigant la qual per altres constitucions es modificada y senyaladament per la constitucio dela Reyna dona Germana en les corts del any Mil Sinc cents y dotze, Capitol setze Començant com experiencia haja mostrat y perque algunes vegades se ha volgut dubtar si dita constitucio dela Reyna Germana era expirada o no. Encaraque en altres corts era estada porrogada y com la disposicio dela dita constitucio conuinga al be publich per les causes en aquell exprimides ab aprobacio y consentiment dela present Cort. Statuim y ordenam y en quant menester sia confirmam y perpetuam la dita constitucio dela dita Reyna Germana.

Del que deuen fer quiscū dia los procuradors de pobres sots pena de estar tres dies en la preso y del augment del salari llur y dels aduocats de pobres.

Capitol. XVI.

PER donar bó orde ala expedicio dles causes dels pobres presos y q̄ sic degudamēt y ab prōptitut defensats y no reban detriment algu per llur miseria com fins aci moltes voltes han rebut. Statuim y ordenam ab loacio y aprobacio dela present Cort prouehim que quiscun die lo hu dels procuradors dels pobres de mati y lo altre despres dinar saluat just impediment de malaltia sien tinguts sots pena de estar tres dies en la preso per cada vegada que contrafaran anar y entrar en la preso y cridar al qui vulgarment se diu abat dels presos demanantli les intimes seran vingudes dels dits pobres presos y que sapia si haura alguns de aquells qui tinguen necessitat de comunicar ab los aduocats dels pobres y deman si y ha alguns malalts y prenga memoria de aquells, la qual ab les intimes dega portar en casa de hu dels aduocats dels dits pobres para que fassa la deffenta que a ells conue, y perque millor fassen son offici los ajustam de salari, ço es a quiscun dels aduocats vint lliures y als procuradors deu lliures cachun any de salari pagadores per los diputats del present Principat de les pecunies de les generalitats en los termens y forma que fins a vuy los han pagat los altres salaris a dits aduocats y procuradors de pobres assignats.

De la pena del carceler, o guarda que recusara traure lo pobre pres per parlar ab lo aduocat dels pobres.

Capitol. XVII.

TEM ab loacio y aprobacio dela present cort. Statuim y ordenam que si lo carceller o guardes dela preso recusaran traure algū pobre pres per parlar e informar a son aduocat aparent a dit aduocat esser necessari de parlar ab tal pres lo dit Carceller o guarda sia posat y detingut per espay de vuyt dies en la mateixa istancia dela preso hō estara tal pres, y aço dega prouehir lo doct̄or del real consell criminal que tindra la causa a sola instancia o requesta del aduocat dels pobres que a dit pres venia a parlar al qual en aço sia donada plena fe entenent aço publicada la enquesta o nous actitats si ni haura referuant la pena del carceller a nos o a nostre lloctinēt general.

De la pena del notari que no comunicara la enquesta al aduocat de pobres lo mateix dia que sera proueit.

Capi. XVIII.

TEM statuim y ordenam ab loacio y aprobacio dela present cort que essent publicada la enquesta a algun pobre pres y hauent prouehit o manat al notari lo iurge de cort ques comuniqui la enquesta del dit pobre pres a hu dels aduocats dels pobres lo notari de aquella sia tingut lo mateix dia del manament donar o enuiar la tal enquesta a hu dels aduocats dels pobres sots pena de cada vegada de dotze lliures Barceloneses pagadores per lo dit notari aqui sera manat y lo contrari fara aplicadores ala pia almoyna de dits pobres presos y que dita pena sie irremissible.

Que lo regent la thesoreria sie irremissible sie tengut encontinent enuiar a citar y fer venir los testimonis que li aportará en memorial fermat del hu dels aduocats dels pobres presos y dela pena del qui en tal memorial fara calumpnia.

Capitol. XVIII.

TEM perque per falta de deffensa lo pobre pres no haja de esser punit iēns culpa ab loacio y aprobacio dela present cort. Statuim y ordenam que si lo aduocat o procurador del pobre pres o algū altre qui defensara quiscun q̄ sie aportara memorial firmat de hu dels aduocats dels pobres contenint memoria o nomina

Constitucions

de testimonis ministradors per la defensa del tal pres al Regent la theforaria lo dit Regent la theforaria sie tengut encontinent enuiar algun vergueta o porter a citar y fer venir deuant lo Iutge ab lo mateix vergueta o porter los dits testimonis en los dits memorials especificats sis vulla sian en Barcelona sis vulla sian fora en qualseuulla part de Cathalunya y Comtats de Rossello y Serdanya a despezes de la theforaria. Entenent y declarant que si lo qui haura donada la memoria dels tals testimonis sentendra fer calumpnia sie obligat de bens propis a les despezes que lo thesorier haura fet per enuiar a ferrear los tals testimonis.

¶ Que los aduocats y procuradors depobres se ajusten cada diuendres para repartirse las causas y altres effectes concernents expedicio de ditas causas y que no sien obligats aduocar ni procurar sino per quils portaran albara ferman per canceller, vice canceller o regent.

XX.

Té per donar bon orde ala despedicio deles causas dels pobres presos. Statuim y ordenam ab loacio y aprobacio de la present Cort quels aduocats y procuradors dels pobres hajan de repartir se yguament las causas de pobres tant ciuils có criminals y per aço y per altres effectes concernents la bona despedicio de dites causas se deguen ajustar dits aduocats y dos procuradors cada semmana lo die de diuendres feriat o no feriat en casa lo aduocat de pobres a hon hajan a portar sos memorials deles causas que cadahu dells tenen y conferir entre ells del que conue segons lo punct en que estan dites causas. Entenem empero que los dits aduocats y procuradors dels pobres com en causas criminals no son obligats de procurar ni aduocar sino per aquells que ab albara del regent la cancellaria son posats en la almoyna, axi enles causas ciuils no sie obligats aduocar ni procurar sino per aquells quels portaran albara dels pobres del canceller o vice canceller o regent la cancellaria. Volem que en les causas ciuils sien los albarans firmats de ma del canceller vice canceller o Regent la cancellaria o dels reladors

¶ Del alotiament dels soldats que

aniran per la terra.

Capitol. XXI.

De Catalunya.

Fol. VII.

Tem statuim y ordenam ab loacio y aprobacio de la present cort que anant soldats per la terra o ab comissaris perseguint mals factors o sens comissaris si arribará en alguna ciutat vila o lloc a hon haura hostals y castells nostres a hon pugan esser alojats hajan y sien alojats en dits hostals o castells nostres y en ninguna manera los pugan alojar en casa de particulars sino en defecte de hostals y de castell nostre com dit es hauerent lloch sufficient per aquells y alli hajan de pagar lo que despendran.

¶ Dela nominacio faedora per las dos corts en lo cap dela vegueria dels arbitres delas causas de contencions.

Capitol. XXII.

Per que la electio dels arbitres de les causas de contencions se facan debitament que les parts no sie vexats de treballs y despezes Perço ab loacio y aprobacio dela present cort Statuim y ordena que formáse contencio entre les corts ecclesiastica y secular les dos corts hajan de nomenar dos arbitres en lo cap dela vegaria de la ciutat o vila en la qual sera formada la contencio.

Los capitols parlants dels salaris de Iutges, notaris, scriuans, porters, y altres officials dela audiencia real sien seruades en les corts de ordinari y barons. Capitol. XXIII.

Tem ab loacio y aprobacio dela present cort. Statuim y ordena que les constitucions de Cathalunya capitols y actes de cort y altres leys dela terra disposants sobre los salaris dels Iutges, notaris, y scriuans, porters, y altres officials dela real audiencia hajan de ser obseruades generalment en totes les corts dels ordinari y barons del dit Principat de Cathalunya y comptats de Rossello y Cerdanya no prejudicant, empero als priuilegis particularment a algunes ciutats viles o altres vniuersitats concedits.

Que durant lo temps per a rearbitrar no sie feta executio de sentencia arbitral si ja no era exprimit y los capitols parlants de sentencias arbitrals hajan lloch encara que los arbitres sien ecclesiastics pus las parts sien seculares y essent las parts seculares se recorrega a Iutge secular encara que haje arbitre ecclesiastic y essent la vna part ecclesiastica se recorrega a Iutge dela part contra qui sera dada la sentencia arbitral. Cap. XXIII.

Constitucions

LTem com per diuerses Constitucions sia ordenat que les sentencies arbitrals tinguen execucio prestada caucio y ales voltes los arbitres se referuen temps per arearbitrar de hon resta la sentencia arbitral incerta com sia en facultat dels arbitres mudar y corregir llur sentencia dins lo temps per ells retengut. Perço ab aprobacio y consentiment dela present cort statuim y ordenam que durant lo temps retengut per a rearbitrar nos pugua fer execucio alguna de la sentencia arbitral si donchs per lo arbitre o arbitres no fos exprimit en la sentencia que se hagues de executar durant lo dit temps per a rearbitrar y que entot cars que les parts sien seculars enchara que la vn arbitre o tots sien ecclesiastichs se haja de recorrer en cars que alguna deles parts recorrer vulla a la Real audiencia o altre Iutge ordinari secular y totes les Constitucions Capitols y actes de Cort parlant de les sentencies arbitrals y execucions de aquelles hajan lloch enchara que los arbitres sien ecclesiastichs puix les parts comprometents sien seculars y si la hu compromatent sera ecclesiastich y lo altre secular se haja de recorrer deuant lo Iutge ordinari dela part contra qui sera donada la sentencia arbitral.

En las causas dels ordinaris reals no sien prouehidas cedula q no sian sotascrites per algun doctor o aduocat aprobat si ni aura en lo lloch que puguen entreuenir si ja no eran sotascrites per la mateixa part, o per los qui vuy practiquen.
Capitol. XXV.

TEM statuim y ordenam ab lo acio y aprobacio dela present Cort que entotes les causas ques portaran dauant Iutges Ordinaris Reals hauent hi en la tal Vila o lloch doctors que hy puguen entreuenir no sian admestas ni prouehidas cedula que no sian sota scrites per algun doctor o aduocat aprobat com fonch per nos disposat en les causas ques portan dauant los Iutges de taula per Constitucio feta en Lany Mil sinch cents quaranta set Capitol sexanta y en la Real audiencia si ja no es en la propria causa en lo qual cas puguen esser admestas scedula de la mateixa part. E que la present constitucio no compreguelos qui vuy practiquen.

Tatxa de las dietas dels notaris y portes Reals.

Capitol. XXVI.

De Catalunya. Fol. VIII.

LTem per quant los salaris deles dietes dels Notaris Reals son per Constitucio de Catalunya taxats tant solament a raho de vuyt sous per dieta y dels porters a raho de sinch sous y de gran temps en sa no volen anar defora si nols creixen llurs salaris diét que dita taxa nols basta per a llur sustentacio y sobre aço se moguen moltes diffencions statuim y ordenam ab lo acio y aprobacio dela present cort que daci al deuant la dieta del notari que vaja per recepcio dels testimonis o per alguna execucio o altres actes de llur exercici sia taxat a raho de deu sous y la del porter a raho de sis y no puguen mes hauer ni exigir sots pena de perdre tot llur salari.

Los salaris dels Iutges ordinaris y los diners procehits de vendes per distribuir entre creadors com há a fer depositats y lleuats los depositats per los Iutges. Cap. XXVII.

LTem ab lo atio y aprobacio dela present cort statuim y ordenam que los salaris dels Iutges ordinaris del present Principat de Catalunya y Comptats de Rossello y Cerdanya se hajan a depositar en poder del depositari o cluari de la Ciutat o Vila hon se tractara la causa lo qual lo haja de tenir sens salari ni capsou y lo Iutge no pugua lleuar dit deposit fins haja sentenciat en la causa. Y en la vila de Perpinya se hajan a depositar en la taula de dita vila y lo mateix se haja de feruar en los diners que procehiran de vendes de bens per distribuir entre creadors.

Que los Notaris dels Iutges de la taula exigescan delas parts la part del proces y sien tenguts requests fer acte de promulgacio de la sentencia y fer la intima.

Capitol. XXVIII.

MEs statuim y ordenam ab lo acio y aprobacio dela present Cort que los notaris dels Iutges de taula sien obligats exigir de quiscuna deles parts la sua part del proces y que lo oficial contra lo qual sera inquirit pagant la sua part no sie obligat a mes ans los iutges de taula hajan de promulgar la sentencia y lo notari requests sia tengut fer acte dela promulgacio y fer la intima sots pena de perdre lo salari.

Constitucions

La practica de domibus euacuandis sie seruada generalment y com los jutges an de passar auant en ditas causes no obstant inhibicio y de la pena del llogater qui no euacuara dins lo temps de dita practica.
Capitol. XXIX.

QM per practica real sia donat orde a les causes de domibus euacuandis dins la Ciutat de Barcelona ab dilacions breus y expedicio prompta com en dita practica se conte y en altres parts del present Principat de Cathalunya, y Comptats de Rossello y Serdanya se suscitan moltes semblants causes de domibus euacuandis ab loacio y aprobacio de la present Cort. Statuim y ordenam que la dita practica sia generalment obseruada en tots los dits Principat y Comptats. Y per quant moltes voltes son dites causes encara que indebitament euocades a la Real Audiencia, o al portant veus de General Governador en Cathalunya, o en los dits Comptats de Rossello y Serdanya y los amos de les cases estan molts anys que no poden expellir als conductors, que si alguna de dites causes sera com dit es euocada a la Regia audiencia, o a la cort de dit portant veus de general governador en dits Principat y Comptats lo jutge de uant qui dites causes se tractaran hajen de passar auant segons lorde donat en dita practica no obstant qualsseuol inhibicio de la real audiencia o dels dits governadors e manada com se entenga esser feta contra mente e intencio de qui a feta la inhibicio y en cars que passat lo temps de la practica dels deu y tres dias respectiuament lo tal llogater no euacuara la casa axi en Barcelona com fora della sia obligat a pagar triplicat lloguer y sen faça prompta execucio ab la mateixa força que se pot fer del lloguer pactat.

En las sospites contra los ordinaris sie seruada la Constitucio del Rey en Iaume parlant delas sospites contra los delegats. Capitol. XXX.

Per tolre les diuersitats de opinions son en Cathalunya sobre les sospites dades contra los ordinaris si se ha de dar adjunct a fer electio de arbitres. Statuim y ordenam ab loacio y aprobacio de la present cort que en les sospites donadores contra los ordinaris sia seruada la constitucio del Rey en Iaume segon en la Cort

De Catalunya. Fol. VIII.

de Leyda Capitol quatorze parlant deles sospites dades contra Iutges delegats saluats los priuilegis particulars sobre aço disposants.

Causas verbals dauant lo canceller vice canceller y regent se hajen expedir dins tres mesos y delas menors de cinquata sous nos puga suplicar. Cap. XXXI.

Tem perque les causas verbals que deuant lo canceller vice canceller o lo regent se tractan se deuen expedir breument y se sia vist per experiencia que dites causas verbals duren per algun temps. Perço ab loacio y aprobacio de la present cort statuim y ordenam que dites causas se hajan a expedir decidir y sentenciar dins tres mesos y que les causas menors de cinquanta sous que per qualseuol dells se decidiran nos puga suplicar sino que sian hagudes les sentencies y declaracions en aquelles fetes per passades en cosa iutjada.

Extencio y ampliacio de la constitucio hacida nostra del Rey en Pere terç en la Cort de Perpinya Capitol trenta quatre que la possessio dels bens y heretat del marit defunct sie vista esser transferida en fauor de la viuda relicta de aquell, y que hauent hi fills del primer matrimoni sien preferits ala segona muller del dit defunct en la reueta y hipoteca de dits bens y heretat.

Declarant la constitucio del Rey en Pere terç en la cort de Perpinya Capitol trenta quatre comensant. Ab aquesta nostra constitucio, Com la dita constitucio sia hu dels mes principals priuilegis que les dones viudes tenen en los bens del marit en lo present Principat de Cathalunya y comptats de Rossello y Serdanya ab consentiment y aprobacio de la present cort. Statuim y ordenam que la muller mort son marit sens altra apprehensio corporal de possessio dels bens del dit son marit sia vista possehir los bens de aquell de tal manera que la possessio dels dits bens immediada ment y sens ministeri de persona alguna sia vista esser transferida en fauor de la dita dona. E si dins lo temps de fer inuentari o apres de aquell esser fet algu pendra dita real possessio dels bens del marit o part de aquells puga

Constitucions

la viuda contra aquell tal intentar los remeys de spoli com si realment y de fet ella los hagues possehits. Y mes declarant la mateixa constitucio per lleuar tot dubte ques poria occorrer sobre la ypoteca y tenuta dels bens del marit hauet hi fills del primer matrimoni y sobreuiuint segona muller o fills de aquella ab consentiment dela present Cort. Statuim y ordenam que ental cars los fills que sian hereus dela primera muller haja de ser preferits quant als priuilegis y benefici de dita constitucio ala segona muller o fills y hereus de aquella fins sian integrament satisfets dela dot y sponsalici de llur mare.

Lo capitol quart del any Mil finch cents cinquanta

tres festenga en lo real consel criminal que pare y fill aui y net sogre y gendre o dos germans no puguen esser del consell del criminal ni la hu del criminal y laltre dela audiencia ciuil.

Cap. XXXIII.

Tem ab loacio y aprobacio dela present cort Statuim y ordenam que la constitucio del any Mil finch cents cinquanta tres capitol quatre se declare y en quant menester sia festega al real consell del criminal de tal manera que pare y fill aui y net sogre y gendre o dos jermans no pogan esser del consel del criminal ni la hu del consell del criminal y lo altre dela audiencia ciuil.

Notari no pot esser del proces essent lo aui pare

fill gendre jerma o cunyat oncle cosinjerma jutge o relador o assessor o aduocat de la causa.

Cap. XXXIII.

Perque per experiencia ses vist que redunda molt gran dany als litigants per esser los Notaris dels processos parents molt coniuincts dels Iutges o reladors o assessors dels mateixos processos. Statuim y ordenam ab loacio y aprobacio dela present Cort que ningun pugua esser notari del proces del qual lo aui pare fill gendre jerma o cunyat honcle, o cosinjerma sia Iutge, o relador, o assessor, o aduocat de la causa sots pena de perdre lo salari de dit proces y altra pena a arbitre del visitador referuada.

Los notaris deles causes dela real audiencia an de

tenir son taulell en la sala real y alli scriure y no poden tenir lo en altra part. Cap. XXXV.

De Catalunya.

Fol. X.



Per que lorde es medi molt principal pera ministrar justicia y encara que sia feta la sala del palau real per estar alli los notaris de les causes ciuils ques porten en la Real Audiencia. Pero porque molts Notaris de dites causes escriuen per altres parts fora la sala y tenen taulell en la cort del veguer o en altres parts ab loacio y aprobacio dela present cort. Statuim y ordenam que los notaris deles causes ques porten en la real Audiencia hajen de tenir son taulell en la dita sala real y alli scriure de proposit y no pugué tenir taulell en altra part sots pena de priuacio de llur offici de scriua de processos dela real audiencia de tota llur vida.

Los doctos de la real Audiencia o real consell cri-

min al axi los relatos com los altres poden liberament dir ales parts

lo quels par conue ala directio dela justicia y discucio deles

causes y que no puguen esser donats per sospitosos per

auer declarat lo animo. Cap. XXXVI.



Com sia cosa conuenient y de dret permesa que los qui han de judicar vna causa poden y deuen rahonar plenament ab les parts sobre los merits de aquella y dir los llur parer per discutir y descubrir la veritat y justicia, porque altrament moltes voltes poria vna causa esser decisa sens esser entesa lo que specialment en vn tribunal suppremo com es lo dela real Audiencia es cosa indecent y com se veia que per dir vn doctor del real consell ala part son parer lo alleguen per sospitos dient que ha declarat son animo de hon ve moltes voltes no gozen parlar lo que conue ala justicia ab consentiment y aprobacio dela present cort. Statuim y ordenam que los doctos dela Real Audiencia o Real Consell criminal axi los qui seran relatos com los altres qui han de votar en la causa instats per les parts puguen liberament dir ales dites parts lo quels par conue a la directio dela justicia y discucio de les causes y que no puguen esser donats per sospitosos sub pretextu de hauer declarat lo animo.

Lo orde se ha de tenir en les prouisions ques

faran en la Audiencia facto verbo, ajustant al capitol dotze de

les corts del Any Mil Sinc cets quarata set y al capitol

quarata sis deles corts del any Mil cinc cents

quaranta dos. Cap. XXXVII.

B ij

Constitucions

E Com per constitucio feta per nos enles corts de Monço en Lany Mil finch cents quaranta set capitol vint y hu comen fant. Item que les paraules, sie prohibit als reladors de posar en les prouisions, facto verbo, en la real Audiencia que non hajé fet paraula ab effecte. Y q̄ qui tal fara incorrega en les penes del Capitol dela obseruanca, y pretenen algunes vegades les parts que nos fa conforme a dita constitucio y es quasi impossible poder se saber si nan feta paraula o no y axi dita constitucio resta elusoria y les parts a les voltes molt dampnificades, ab loacio y consentiment dela present cort. Statuim y ordenam quey haja vn libre apart del ques porta de les conclusions enlo qual per lo scriua de manament se haja de continuar totes les paraules ques fan en la Real Audiencia de intermedis e altres prouisions. E que lo scriua de manament sia obligat dins tres dies comunicar ho ales parts request quen sia y que sia duradora fins ales primeres corts.

Les causes de dos sales se an de tractar lo primer dia que sera juridic de cada semmana y que aquell dia nos pugue tractar de altres causes. Cap. XXXVIII.

C Om se veia que les parts pateixen molt tenint les causes que se han de tractar ab les dos sales perque ab molta dificultat se ajusten y axi dites causes son immortals ab aprobacio y consentiment dela present cort. Statuim y ordenam que cada semmana lo primer dia que sera juridic les dos sales dela Real Audiencia ciuil se hagen de junctar per tractar y expedir les causes deles dites dos sales y aquell dia no puguen tractar de altres causes algunes sino deles que en dites dos sales se han de tractar si algunes ni haura.

Lo orde se a de tenir per los notaris en fer les intimas aiustant ala constitucio deles corts del Any Mil cinc cents quaranta dos Capitol vint y hu Cap. XXXVIII.

A iustant ala constitucio feta enles corts fetes en Lany Mil finch cents quaranta dos capitol vint y hu, ab loacio y aprobacio dela present cort. Statuim y ordenam que los scriuans de les causes hagen de fer les intimas certes e indubitades especificant la causa entre quines persones y deuant de qui o a relacio de qui

De Catalunya.

Fol. XI.

se porta y lonom y cognom del qui la donada y en quin nom la ha donada y de aquell a qui se fa la intima y en quin nom se li fa si com a principal o com a procurador altrament sian hagudes per no fetes y lo notari perda tot salari del proçes y altres percassos de aquella causa y incorrega en pena de deu llures per cada vegada.

Aduocats y procurados no poden demanar salaris de conductiones sino per tres anyades passades y caygudes de sos clientols ni de lurs hereus encara que fossen scrits de lur ma en sos libres. Cap. XL.

E Er lo que molt souint los Aduocats y procuradors demanan a sos pensionats y clientulos per raho de llurs Aduocacions y procures de salaris, deu vint e mes anyades ab gran dany y detriment de moltes viudes pubills y altres persons pobres que no podé mostrar albarans ni altres cauteles de paga de llurs conductiones Pertant, Statuim y ordenam ab loacio y aprobacio dela present cort que de aquesta hora en auant los dits aduocats y procuradors no puguen demanar salaris de conductiones sino per tres anyades passades y caygudes de sos clientols ni de llurs hereus encara que fossen escrits de llur ma en sos libres.

Lo orde se a de seruar per lo reuerent senyor canceller en les declaracions que en totes causes de contencions de jurisdicció fara. Cap. XLI.

E Perque sepugue saber comes raho lo dia que lo canceller declara en les causes de contencio y se veja si ha declarat dins lo temps a ell prefigit per declarar en dites causes ab loacio y aprobacio dela present cort, Statuim y ordenam que lo dit canceller haja de publicar en presencia de notari per dit canceller dipurador y testimonis les declaracions que en totes causes de contencions de jurisdicció fara deles quals se haja de pendre acte publich com en sentécies definitiues dela real audiencia se acostume fer.

Los notaris reals no poden scriure en la real audiencia sino per vn sol scriua de manament per aquell a soles qui li aura donat tauell an de portar totes les causes. Capitol. XLII.

Actes

ITEM per remoure la gran confusio que y ha en la sala Real dels notaris reals los quals apres de hauer se determinat de scriure per vn sol scriua, y aquell hauer los donats taulells dels que en la sala tenen no curen sino aportar causes per tots los scriuans de manament del q̄ redunden molts grans danys per no saber en poder de quins notaris trobaran sos processos. Statuim y ordenam ab loacio y aprobacio dela present Cort que ningun notari real no pugue scriure en la real Audiencia sino per vn sol scriua de manament y per aquell qui li haura donat taulell y per aquell cal a soles portar totes les causes. E si contrafara sia priuat de no scriure mes en la Real Audiencia.

Actes de Cort.

Causas de recursos criminals se an de declarar dins tres mesos sots pena de priuacio de lurs salaris per vna terca y en les causes ciuils sens rebre agrau les parts.

Cap. I.

DEr quat procehint algú official real ordinari en son districte o algun baro en sa baronia contra alguns delinquents encara que se procehesca ab termens de justicia. Empero per pertubar aquella y allargar la despedicio dela causa y debita punicio del delinquent recorre lo dit delinquent al lloctinent General y Real consell a hon dura la causa de recors per molt temps y axi se impedeix la juridictio dels ordinaris y barons en gran dany dela terra. Perço supliquen los tres braços a vostra Magestat li placia ab loacio y aprobacio de la present cort, Statuir y ordenar que hauent interposat algun recors o de official real ordinari o de baro dels quals sia licit y permes recorre tant en causa ciuil com criminal al Lloctinent general y al real consell o Real Audiencia y en son cars al portant veus de General Governador axi en lo Principat de Catalunya com en los Comptats de Rossello y Serdanya apres de hauer donades les enquestes o processos ala regia cort o als dits governadors les quals se hagen donat dins deu dies apres que seran demanades satisfet lo notari dela copia y restant vers ell lo original proces dita causa de recors se haze de declarar dins vn mes ço es si lo recors ha lloch o

De Cort.

Fol. XII.

no y si dins vn mes no sera declarat en lo real consell o en la real Audiencia o per dits governadors en son cars si lo recors ha lloch o no se entenga la declaracio esser feta en fauor del ordinari o baro y se pugua per ells procehir no obstant recors interposat sense altra remissio fahedora la qual empero pugua lo dit ordinari o baro si ben vist li sera instar ques faça, y lo recorrent sia restituhit al dit ordinari o baro y que durant la causa de recors si lo recorrent estara pres stiga dela manera que estaua quant recorregue com ja esta estatuit per altra constitucio y en cars que no estigues pres lo Real consell essent causa criminal sen haja de assegurar o ab preso o ab ydonea manleuta a effecte que declarant lo recors no hauer lloch o no sent si declaracio com dit es pugua ser restituit al ordinari o baro. Sa Magestat mana que ab tota breuetat se despatxen los recursos de causes ciuils sens rebre agrau les parts y en les del criminal se tinguen a despatxar dins tres mesos sots pena de priuacio de llurs salaris per vna terca.
Don Bernardus Vic^o.

Les manleutes son duradores per temps de dos anys tant solament. Cap. II.

Perquant es molt justa raho que les manleutes donades ala regia cort y altres officials reals en lo present Principat de Catalunya y Comptats de Rossello y Serdanya hagen algun temps si y no resten sempre les fermanes obligades. Perço supplica la present cort a vostra Magestat que ab llur aprobacio y consentiment sia, Statuit y ordenat que si algun sera tret dels carçes o de qualseuol altra detencio a manleuta ara sie a requesta de dies ara sia ab reincidencia, o de qualseuol altra manera encara que en la prouisio y sia la clausula donec aliter sit prouisum, o qualseuol altra clausula la dita manleuta y obligacio tant del principal com de les fermanes no dure ni se entengue durar sino vn Any y vn dia de tal manera que passat dit Any y dia la obligacio y manleuta si la part o fermanes dins lo mateix termini no seran requests sia huda per cassada annullada y extineta y encars que dins dit Any y dia les fermanes sié requests tinguen deu dies apres dela requesta per a presentar lo reo y entretant no puguen esser executades y que lo present Capitoll se entenga tambe en les manleutes fins al dia present fetes axi que lo dit any y dia correge en les dites manleutes ja fetes del dia dela conclusio dela present Cort.

B iij

Actes

Plau a sa Magestat que sien duradores les manlleutes que de aci enlla se prestaran per temps de dos Anys tant solament. E que lo present Capitol sia durador fins ala conclusio deles primeres Corts.
Don Bernardus Vic^o.

Lo orde an de tenir los pastors y rabadans o qual-
seuol altres mossos que estan en les pletes o altres que tinguen bestiar y deles penes en que cauuen no seruant dit orde.

Cap. III.

ITEM per quant molts lladres anant ab habits de pastors se recullen ales pletes dels ganaders y de alli hixen a robar y saltejar los camins. Supliquen los tres braços a vostra Magestat vulla ab son consentiment, y aprobacio, Statuir y ordenar que de aci auant quischun pastor Rabada o qual seuol altre mosso que estigue en les pletes jasses fatos o cabanes dels ganaders o altres que tinguen bestiar haje de portar absi bolleta o certificatoria de son amo com esta ab ell o lo amo predit o majoral los haje de nomenar y denunciar al senyor del terme a hon pasturaran o a son official o certs a effecte ques coneguen los vagabundos. E si algu sera trobat en pletes de pastors o ganaders que no tinga dita bolleta o certificatoria o no sera denunciat com dit es dega esser pres per los officials reals o d Barons hon sera trobat e incorrega en pena de galera per a finch anys ab tal empero que despedintse lo dit pastor o altre mosso de son amo haja de pendre y absi portar la jornada ques despedeix dema del dit son amo, o majoral o del official del terme hon sera lo bestiar lo qual dit official haja de donar sens algun salari y dins vn mes apres encara que estiga sens amo no incidisca en las penas dela present Constitucio, y si cas era que algun majoral o altri dara bolleta a algu que no sia son moço incidisca en les mateixes penes, y que lo present Capitol sia durador tant solament fins ala conclusio deles primeres Corts sdeuenidores. Plau a sa Magestat ab tal ques façen Crides per los caps de les vegueries notificant lo present Capitol.

Don Bernardus Vic^o.

De Cort.

Fol. XIII.

De la pena en la qual encorren los que ab gent armada pendran possessio de rectoria e altre benefici ecclesiastich, y los qui als tals donaran consell fauor y ajuda scientment exceptats los verdades patrons de patronats laicals.

Cap. IIII.



ITEM per quant es molt gran delict dels que violentment se ocupen les rectories y altres beneficis ecclesiastichs y de aço se fa molt gran abus en lo present Principat y Comptats specialment en les montanyes placia a vostra Magestat, Statuir y ordenar ab loacio y aprobacio dela present Cort ajustant a les altres penes posades tant per dret comu com per Constitucions prouincials del Sacre Consili de Tarragona, y altres Sinodals y tambe per Constitucions de Cathalunya Capitols y actes de Cort y altres lleys dela terra que quisualla qui ab gent armada pendra possessio de rectoria o altre benefici ecclesiastich o tindra aquella ocupada o en aço donara consell fauor y ajuda scientment incorrega en pena, Si es ecclesiastich de perdre tot lo dret sin tindra en la tal rectoria o benefici y sia tingut per estrager del present principat axi que reste inabil per obtenir qualseuol beneficis y officis en dits Principat y Comptats. E si sera secular en correga en pena de inhabilitacio de qualseuol officis axi reals com altres del present principat y comptats y de dos centes lliures aplicadores la mitat al ordinari ecclesiastich de collacio del qual sera la rectoria o benefici y laltra mitat al jutge que fara la execucio. Y sino las potra pagar y sera plebeo incorrega en pena de galera per dos Anys. Y si sera militar en pena de desterro del present Principat y Comtats per altres dos Anys, y que ningun notari axi Apostolich com real puga pendre acte algu de possessio deles tals Rectories, o beneficis en fauor dels qui aniran ab gent armada com dit es ab qualseuol titol Apostlich o ab collacio del ordinari sots pena de esser priuat, ipso iure, de ses auctoritats y si es ecclesiastich en correga en dita pena de inhabilitat com si fos estranger, y que de alli auant a sos actes, nos done se alguna y que en correga en pena de cinquanta lliures adquisidores com dit es y que nos puga donar manutencia aqui talmant pendra possessio, y si per descuyt o altrament sera donada sia tinguda, ipso facto, per nulla y reuocada, ajustant mes, que qual-

seuol officials Reals ordinariis, o altres sols a simple requesta del ordinari collador o del prouehit autoritate apostolica sien tenguts sens altra prouisio sino sola ostencio dela collacio apostolica o del ordinari collador anar a trauren qualseuol persones cohadunades y armades de dites rectories o altres beneficis, y si lo contrari faran encorreguen en pena de priuacio de llurs officis y de cent ducats de or applicadora la mirat ala part instant y l'altra mitat als cofrens reals de vostra Magestat. Entes empero que enlo present Capitol no sien compresos los verdaders patrons de laycals patronats los quals dins tres melos hagen de prouar legitimament de son verdader patronat o legitima possessio de presentar dauant lo Iurge competent y passats los tres mesos no prouant lo dit patronat legitimament, o possessio de presentar en correga tambe en les penes dela present Constitucio y que per aço no sia donada a ningu dels sobredits major facultat dela que dedret los competia abans dela present Constitucio. Plau a sa Magestat en lo que a ell toca y pot prouehir.

Don Bernardus. Vic^o.

De officis de veguers se an de prouehir los qui conuindran al seruey del Senyor Rey y be dela justicia.
Capi. V.

TEM per que es cert que lo principal remey per extirpar los malfactors del present Principat de Cathalunya y Comtats de Rossello y Serdanya hauer hi bons veguers y officials ordinariis. Perço suplique la present cort a vostra Magestat li placia prouehir de officis de veguers a persones principals potents y de bon linatge vida y fama y que sels done competent salari y companyia perque puguen perseguir los bandolers, y exercir la justicia com conue. Sa Magestat prouehira en aço lo que conuindra a son seruey y be dela justicia.

Don Bernardus Vic^o.

Les declaracions de les contenciõs se an de fer en casa del Reuerent canceller y que nos fassen nouitats.
Cap. VI.



Perque appar cosa dedret prohibida que ningu puga judicar en causa dela qual espera esser jutge o assessor, y de entreuenir los doctores del real consell criminal o de la Real Audiencia ciuil en las causas de contencio ques tracten dauant lo canceller ve grandissims danys y destorbs en la comissio deles causes penjants endit real consell, o real Audiencia y tampoch no es just quells puguen coneixer si es sua la jurisdiccio o del Iurge ecclesiastic no entreuenint hi algu per la cort ecclesiastica de hon ve que ja los doctores del Real Consell alleguen que lo canceller ha de declarar segons llur vot o dela major part de aquells. Perço supliquen e vostra Magestat. Los tres Braços dela present cort li placia ab llur contentiment y aprobacio, Statuir y ordenar que doctores del real consell ni ciuil ni criminal no entèguen en dites causes de contencio, y que les dites causes de contencio no puguen tractar ni declarar en casa del illoctinent general sino que necessariament lo canceller las haja de tractar y declarar en sa casa. Plau a sa Magestat ques fassen les declaracions en casa del Canceller y enlo demes nos tallen nouitats. Don Bernardus Vic^o.

Los processos originals nos poden scriure sino per notaris qui tinguen auctoritat real y sien examinats per lo canceller vici canceller o regent la cancelleria.
Capi. VII.

E Perquant per scriure los processos deles causes ques porten en la Real Audiencia y en altres corts persones inhabils en art de notaria se segueixen grans inconueniments y danys a les parts majorment com sen troben alguns qui no tenen auctoritat, Perço supplica a vostra Magestat. La present cort li placia prouehir que algu no puga escriure los horiginals processos deles causes dela Real Audiencia ni en les corts reals dels Cõtats de Rossello y Serdanya qui no tinga authoritat real y en la dita Real Audiencia sien examinats per los Canceller y Regent la Cancellaria junctament y no separats altrament los actes sien nulles. Plau a sa Magestat y que lo examen sia fet per qualseuol dels dits Canceller vice Canceller o Regent la Cancellaria conforme ala Constitucio del Any Mil Sinch Cents quaranta dos.

Don Bernardus. Vic^o.

83 Causes de appellacions de Iutges de taula sean despedir dins dos mesos y nos poden euocar ala real Audiencia sino en cas de esser la sentencia del Iutge de apells contraria ala primera.

Cap. VIII.

E Perquant algunes voltes ab qualitat les causes de appellacions dels Iutges de taula ab animo d' allargarlas son euocades ala regia audiencia, y per constitucio del Rey en Jaume Segon en la tercera cort de Barcelona capitol quart comensant. Item ordenam de consell &c. Es prefigit terme de trenta dies al Iutge de apells per a expedir dites causes de appellacio les quals de sa natura son sumaries ys deuē expedir en breus terminis. Suppliquē los tres braços deles presents corts a vostra Magestat. li placia, Statuir y manar que essent euocada alguna causa de appellacio dels jutges de taula per qualseuol qualitat ala real audiencia se haja alli de expedir dins lo mateix temps que se hauria de expedir dauant los jutges de apells o altrament ipso facto se entenga la inhibicio esser lleuada quant al efecte sus pexsiu ans se puga procehir per lo jutge dela taula ala execucio dela sentencia p' ell donada prestada caucio per aquell en fauor de qui sera donada y en tot cas statuir y manar que las causas dels dits jutges de taula nos pugen euocar per qualseuol qualitat ala regia Audiencia ni lo jutge de taula sia obligat obtemperar a inhibicio dela dita real Audiencia emanada ans sia forçat procehir auant en la causa y passada en cosa jutjada la sentencia per ell donada lo mateix Iutge la puga executar sens altres letres requisitories totes les altres constitucions capitols y actes de cort en fauor del proces y sentencies dels Iutges de taula disposants en sa força y valor remanents. Mana sa Magestat que se expedescan les tals causes dins dos mesos y que nos pugen euocar ala Real Audiencia sino en cas de esser la sentencia del jutge de apells contraria ala primera.

Don Bernardus Vic^o.

La causa de supplicacio y totes les altres annexes

ala causa de les marques sien expedides dins tres Anys contados com en ella se conte.

Cap. VIII.



Tem com per la constitucio feta per vostra Magestat en lo any Mil finch cents quaranta set Capitol setanta hu comensant. Gran temps ha, fos prefigit cert termini dins lo qual la causa vulgarment dita deles marques a instancia del sindich dela lonja de Barcelona y altres moguda en la Real Audiencia contra los here-ters y crehedors de dit dret, degues esser finida y sie estada ja proferida sen-tencia Real dins lo temps de dita constitucio a Relacio de micer Augusti Gallart les hores doctor del real consell en la qual sentencia fou reseruada liqui-dacio y apres a cap de algun temps a Relacio de micer Ioan sunyer quondam doctor del Real Consell fonch feta prouisio de liquidacio en dita causa la qual per lo sindich de dita lonja se preten esser molt preiudicial ala dita sentencia diffinitiu precedent, Per hon lo sindich de dita lonja y altres supplicaren de dita prouisio de liquidacio, y encara que per con-stitucio feta per vostra Magestat en les mateixes Corts del Any Mil finch Cents quaranta set Capitol quatorze. Començant. Item attes que per les paraules, &c. Sia prefixit breu termini axi ales parts com al Relador pera expedir les causes de liquidacio. No res menys ha gran temps que dita causa de liquidacio dura a relacio del Magnifich micer Miquel Miralles vuy doctor del mateix Real Consell, y perque a tot lo present Principat importa molt que dita causa deles marques sia del tot finida. Supplica a vostra Magestat la dita Cort li placia ab loacio y aprobacio llur, Statuir y ordenar y manar que dita causa de supplicacio y totes les altres causes annexes a dita causa de les marques axi per la vna part com per alaltre mo-gudes sien expedides dins tres Anys comptadors del dia que la Audiencia Real començara a procehir en les causes apres dela conclusio deles pre-sents Corts an que la dita causa deles marques sia del tot dins los dits tres Anys expedida. Plau a sa Magestat. Don Bernardus. Vic^o.

83 Remissio del quint als qui armaran veyxells que

no vagen a sou de sa Magestat, y a tots aquells qui pendran en les

costes o altres parts de Cathalunya y Comptrats de

Rosello y Serdanya s'claus moros o roba

de cofaris.

Cap. X.

Actes

LTFM com alguns en lo Principat de Catalunya y Comtats de Rossello y Cerdanya hajen armat vexells contra infels y altres enemichs de vostra Magestat del qual armar de vexells redonda benefici ala christiandat y ala republica del present Principat y temor als enemichs, y lo balle general de vostra Magestat en lo Principat de Catalunya y lo procurador real en los Comtats de Rossello y Serdanya acostuma de pendre lo quint de dita presa sens contribuir en gastos ni despeses de modo que feta la deductio de dites despeses resta molt poca cosa a aquells qui han fet alguna presa y han posat llur vida en perill. Suplica a vostra Magestat la present cort li placia fauorint les tals persones dar licencia a tots los qui voldran armar vexells remetre los lo quint y la mateixa remissio se entenga esser feta a tots aquells qui pendran en les costes o altres parts de Catalunya y Comtats de Rossello y Serdanya sclaus moros roba de cosaris que seran presos e dits principat y Comtats sens derogacio de altres prouisions sobre aço fetes, quat ala caucio o caucions per raho de tals armar de vexells prestadores per no danyar a vexells persones ni bens de vassalls subdits y amichs de vostra Magestat. Plau a la Magestat que sia durador per temps de sis Anys ententent que no sia dels vexells qui van a sou de la Magestat.
Don Bernardus Vic^o.

Los qui leuaran diners de les taules en la ciutat de Gerona an de fer albara de lur ma al peu dela partida en lo manual de la quantitat que leuat auran e los qui no sabran scriure facen aquel per ma de tercera persona.

Capit. XI.

Tem jatsia que los libres dels taulers qui tenen taula assegurada en la ciutat de Gerona sien autentichs e decretats per lo jutge y les partides scrites fassen fer en juhi y fora juhi no res menys per mes claritia dels comptes y descans dels qui deposen diners, suplica a vostra Magestat la present Cort li placia statuir y manar que los qui lleuaran diners de dites taules facen albara de lur ma al peu dela partida en lo manual dela quantitat q lleuat hauran, E los qui no sabran scriure fassen aquell per ma de tercera persona lo qual fassa plena fe en juhi y fora juhi. Plau a la Magestat verificada que sia la letra.
Don Bernardus Vic^o.

De Cort.

Fol. XVI.

Les hores an de tenir vberts los estudis los doctors de la real audiencia per prouehir y hoir les parts.

Capitol. XI.

Er donar bon orde ala expedicio deles causes y porque no obrint los doctors dela Real audiencia a les hores necessaries de mati y apres dinar per a prouehir y hoir son molt differides. Placia a vostra Magestat ab loacio y aprobacio de la present Cort. Statuir y ordenar que los dits doctors dela real audiencia saluat just impediment de malaltia en lo temps que van ala real audiencia a les set hores sie obligats obrir llurs studis al punct deles sis hores y entemps que van ala Real Audiencia a les vuyt hores sien obligats obrir dits estudis al punct deles set hores y en tot temps sien obligats obrirlos studis al punct dela vna hora y tenir lo vbert fins ales tres hores per prouehir y hoir les parts y en tocant la hora de anar ala Audiencia Real nopugan tardar sino anar en lo punct mateix en la dita Real Audiencia com finsaci se sia vist q per tardar de anar se pert quasi vna hora de temps sotsles penes contingudes en lo capitol dela obseruança. Sa Magestat mana a son Locinent general queu faça guardar axi com se supplica.
Don Bernardus Vic^o.

En cada vna deles dos sales dela audiencia ciuil per aquesta vegada sie posat vn doctor ecclesiastich los quals sien obligats ala visita com los altres doctors del real consel.

Capitol. XII.

Tem com essent separat lo ciuil del criminal noy haja impediment que los ecclesiastichs no puguen esser doctors dela Real Audiencia ciuil y es justa cosa que se alegren los dits ecclesiastichs deles honres y vtilitat puig contribueixen en tots los carrechs reals suplicat a vostra Magestat los tres braços dela present cort li placia ab llur aprobacio y consentimenc. Statuir y ordenar q en cada huna delas dos sales dela Real Audiencia ciuil sia posat per vostra Magestat vn doctor ecclesiastich los quals sien obligats a la visita com los altres doctors del Real consell. Sa Magestat en les prouisions ques faran en la Audiencia ciuil de doctors pera en aquella se contenta de concedir los lo supplicat per aquesta vegada.
Don Bernardus Vic^o.

Lo orde se ha de tenir y seruar en lo euocar de les causes ala real audiencia y que nos puguen euocar causes generalment sino cada causa particular y seruada la forma en la present constitucio expressada.

Cap. XIII.



Om encara per moltes constitucions sia disposat que moltes qualitats de causes no poden esser euocades ala real audiencia. Pero moltes voltes les parts cauillofes no curen sino euocar les dites causes ala dita regia audiencia o obtenir de aquella lletres generals citatories e inhibidories y en virtut de aquelles citar y inhibir en causes que son ineuocables, y encara que apres los doctors dela dita real audiencia declaren en la causa esser ineuocable y la restituecan al Iurge primitiu. Pero no resta que aquell qui es estat citat no sie estat per molt temps molestat y grauat en despeses y altres treballs. Perço supplica a vostra Magestat la present cort li placia ab llur aprobacio y consentiment. Statuir y ordenar que les euocacions generals de les causes per les quals ab qualitat se euoquen, totes y sengles causes tocants a alguna persona vniuersitat o collegi axi ecclesiastic com secular no sie admeses ans qui voldra ab qualseuol qualitat euocar causa alguna ala regia audiencia haja particularment a narrar la causa que euoca y la quantitat y la qualitat o estimacio de aquella asi que se entenga que no se euoque causa ineuocable, y perquant se porie duptar si la propietat o altra cosa ques vol demanar es de valor de Cent lliures o no ans de prouehir les lletres citatories la part haja de prouar sumariament esser de valor de Cent lliures o mes sentle la proua deuant lo relador com se acostume fer per prouar la qualitat de pobresa, que per la tal proua no sia fet preiui a l'altra part contra qui sera euocada de prouar lo contrari o la causa altrament esser ineuocable dins lo temps prefigit per altres constitucions per a posar y prouar les excepcions impediens lo ingres dela causa, y declarant se apres la causa esser ineuocable lo relador haja de condemnar ala part en la prouisio en duplicades despeses pagadores ala part que obrindra y si dins los terminis prefigits per altres constitucions ales parts y al relador y specialment per la constitucio del any Mil cinc cents quaranta set Capitol quart, pera declarar sobre les excepcions impediens lo ingres dela causa no sera per dit relador declarat la causa se entenga esser restituida

al ordinari o baro y la inhibicio se entenga lleuada a effeete que lo dit ordinari o baro haja de passar auant en la causa ab sola certifficatori del notari dela causa com no si ha fet prouisio, la qual lo dit notari sia obligat a donar essent li demanada per les parts dins tres dies sots pena de priuacio de son officio y mes lo dit ordinari o baro no puga esser inibit en aquella instancia y si per descuyt li era feta inhibicio no la haia de obeir. Plau a la Magestat que quant en lo euocar les causes se guarde lorde supplicat fins a les primeres corts y en lo ques demana en declarar les causes dins lo temps prefigit per constitucions altrament sien hagudes per restituides al ordinari no conue se faça nouitat.

Don Bernardus Vic^o.

Los doctors dela real audiencia y consel real no puguen esser impeditos votar ni differits los vots de aquells per al dia legent encara que sie tocada la hora y pugué dar son vot en scrits y lo mateix face lo Governador en temps de sa presidencia.

Cap. XV.



Om per lo interrompre dels vots y lo espay del temps ques posa moltes vegades apres de hauer votat alguns del Real consell criminal o dela real audiencia ciuil en la causa pot donar impediment ala libertat ab que se deu votar en les causes supplica a vostra Magestat la present cort li placia ab llur aprobacio y consentiment Statuir y ordenar que los vots dels doctors del real consell criminal o dela real audiencia ciuil per algunes repliques etiam occorrents al lloctinent general no sien enterromputs ans be cadahu dels dits doctors segons son orde vote sens interrupcio alguna, E lo dia que sera comensada de votar vna causa tant ciuil com criminal haja desser votada per tots los altres doctors qui en dita causa entreuindran sens que lo vot de ningu dells puga esser interromput y sens remetre algun vot a l'altre dia de audiencia o del consell encara que sia tocada la hora y lo doctor qui voldra votar en scrits ho puga fer legint y dexat son vot en scrits quate li tocara la sua tanda, y lo mateix se entenga en les corts dels portants veus de general governador del Principat de Cathalunya y Comptats de Rossello y Cerdanya. Sa Magestat mana a son lloctinent general que ho prouehesca y mane executar com se supplica y lo mateix faça lo governador e temps de sa presidencia. Don Bernardus Vic^o.

La execucio de la sentencia Real sie proueida
 dins vn mes apres de proferida la tal sentencia no obstant qual-
 seuol excepcio si ja no fos retencio referuada en la
 tal sentencia.
 Capitol. XVI.



Per ques veu per experiencia que deuant los doctores dela real
 audiencia com moltes voltes donen les sentencies diffinitiuas
 illiquides referuantse ales voltes major delliberacio altres vol-
 tes referuant dret ales parts Illiquits y referuantse liquidacio y
 prouehint en dita sentencia, quod in reali executione habeatur ratio qua-
 lis de iure sit habenda, De ho apres lo proces dela execucio dura per molts
 anys y ales voltes mes que la causa principal, Supplica a vostra Magestat.
 La present cort que ab llur consentiment y aprobacio li placia Statuir y
 ordenar que donada la sentencia diffinitiu en qualseuol negoci ho causa
 de qualseuol quantitat o qualitat que sia en la real audiencia prestada cau-
 cio se haja dins deu dies fer prouisio per lo jutge sobre si la caucio es bona
 o no y si a paria no esser bona y sera millorada dins altres deu dies se haja
 de declarar si la milloracio es sufficient. E aquest termini se haja de seruar
 sempre en totes les milloracions que en vna o moltes voltes se faran y a-
 prouada la caucio o perque la part no la haura impugnada o perque per
 lo relador y real Audiencia sera estada aprouada fins altres deu dies se haja
 de prouehir la execucio, y decernir, les letres executorials sobredites
 sentencies les quals entota manera hajen de ser expedides no obstant qual-
 seuol referuacio de drets o de credits feta en fauor dela part que sucum-
 bira o de qualseuol altra collitigant y dela caucio prestada, Sentenga esser
 donada no sols sobre la causa principal sobre que se litiga y sobre les co-
 ses contengudes en la sentencia en fauor del vencedor. Pero encara per los
 drets referuats ala part que sub cumbira o als altres qualseuol collitigants,
 y a qualseuol terçer oppossant que sia vingut a la causa, y aço se entenga
 si ja la sentencia nos donaua retencio ala part que sub cumbira per al-
 guns drets o quantitat, y perque aço haja millor effecte los Doctores dela
 Real Audiencia no puguen rebre lo salari dela sentencia ni partirse aquell
 sino tant solament la mitat quant se dara la sentencia y l'altra mitat quant
 seran lliurades los executorials ala part y fins sia feta la execucio lo jutge

dela causa de supplicacio no puga hauer lo proces ni aquell impedir lo
 Notari dela causa no ley puga portar sots pena de perdre lo salari de tot lo
 proces y de tota la causa y que lo present capitol de cort haja tambe lloch
 enles causes de execucio que vuy penjan. Sa Magestat mana que deles sen-
 tencies ques daran en la Real Audiencia sia prouehida la execucio dins
 vn mes apres de proferida la tal sentencia no obstant qualseuol excepcio si
 ja no fos retencio referuada en la tal sentencia.
 Don Bernardus Vic^o.

Les sentencies dels Iutges ordinaris tenen execu-
 cio fins en quantitat de vint liures no obstant les appellacions
 de aquelles interposades.
 Capitol. XVII.



TEM placia a vostra Magestat ab loacio y aprobacio dela
 present cort, Statuir y ordenar que totes les sentencies ques
 donanaran per qualseuol Iutges ordinaris de caps de vegue-
 ries que sien doctores en drets en causes menors de cent lliures
 prestada caucio se degan executar en fauor dels qui les hauran guanyades
 no obstant qualseuol reclamacions y appellacions y inhibicions y que per
 reconuencio ques fara tant dauant los dits ordinaris com tampoch en la
 regia Audiencia no sien tengudes les causes per majors ans quant al effe-
 cte si les causas son majors o menors se haja de mirar la demada del actor a
 soles mana sa Magestat que se executen les sentencies de Appellacions per
 los ordinaris fins en quantitat de vint lliures y q dure fins ales primeres
 corts. Don Bernardus Vic^o.

Les sentencies de les causes menos de deu liures
 de capital se poden executar per los ordinaris no obstant qualseuol ap-
 pellacio introduida en la real audiencia la qual en tal cas que sie ad-
 mesa no pugue impedir dita execucio prestada empero
 primer caucio. Cap. XVIII.



Om per constitucio feta per vostra Magestat enles darrerres corts
 celebrades en la vila de Monço en lo Any Mil sine cents sinqua-
 ta tres Capitol setze sia disposat que les causes menors de deu
 lliures e fins en dita Summa sien sumariament y de pla sens pro-
 cessos en escrits per los officials inferiors ordinaris deuant los quals se apor-
 taran decidides y determinades continuant solament aquelles en los regif

Actes

tres deles causes verbals de llurs corts ab que los testimonis sian redigits en escrits y se veia ala experiencia que appellant se de dites sentencies la part que ha decaygut y auocantse la causa de appellacio a la regia audiencia se despen en ellas mes que no munta lo valor dela dita causa Supplica a vostra Magestat, La present cort que ab llur aprobacio y consentiment sia statuit y ordenat que les causes de appellacions fins ala summa de deu lliures inclusiue no puguen entrar en la Audiencia ni ala Cort del portant veus de general gouernador del present Principat de Cathalunya y Comtats de Rossello y Cerdanya ans se haja de appellat al mateix ordinari mudat lo assessor o jutge y en les ciutats viles o lloch a hon y haura jutge de appels se haja de appellat al tal jutge de appels y les sentencies se puguen executar per los ordinaris no obstant les apelacions predites ni inhibicions dela Regia Audiencia o dels dits Gouernadors e manades y per lleuar en causes de tan poca importancia les parts de despeses placia a vostra Magestat, Statuir y ordenar que los ordinaris en les causes que deuant ells se ventillen no puguen pendre salari algu deles recepcions dels testimonis Saluat empero lo salari dels notaris per llur scriptures. Mana la Magestat que les sentencies deles causes menors de deu lliures de capital se puguen executar per los ordinaris no obstant qualseuol appellacio introduida en la Real Audiencia la qual en tal cas que sia admesa no puga impedir dita execucio ab que abans dela execucio se preste caucio.

Don Bernardus Vic^o.

Officis de aduocats jutges ni assessors de algun

jutge ordinari de alguna vegueria excersir no pot que no age studiat en leys y en canones per temps de sis anys complits en studi general y que almeys tingue grau de bacheller en dret canonic y ciuil en la Ciutat vila o lloch a hon habitaran doctores o bachelles.

Capi. XVIII.



Om en lo exercici de aduocar se requereixca doctrina y experiencia, Supplica a vostra Magestat la present cort que ab llur aprobacio y consentiment li placia statuir y ordenar que algu no puga praticar ni exercir officio de aduocat ni esser jutge ni assessor de algun jutge ordinari de alguna ve-

De Cort. Fol. XVIII.

gueria en lo present Principat de Cathalunya y Comtats de Rossello y Cerdanya que no haja studiat en leys y en canones per temps de sis anys complits en Studi general y que almeys tinga grau de bachiller en dret canonic y ciuil saluats priuilegis ales vniuersitats deles ciutats viles y lloch concedits. Plau a la Magestat en la ciutat vila o lloch a hon habitaran doctores o bachelles. Don Bernardus Vic^o.

Lo orde an de tenir y seruar los notaris en lo rebre

dels salaris de les scriptures prouisions processos y altres actes deles parts tocants ala causa y com an de certificar als scriuans, de manament per qui escriuran.

Capi. XX.



Er Scufar los inconuenients y fraus ques segueixen per rebre los notaris substituits dels scriuans de manament en la Real Audiencia los salaris deles scriptures prouisions processos y altres actes deles parts tocants ala causa sens sabuda e cabuda dels scriuans de manament y sens continuar ho en algun libre com se sia seguit pagar les parts algunes voltes excessius y exorbitants salaris y altres voltes pagar lo dos vegades, Supplica la present cort a vostra Magestat li placia statuir y ordenar ab loacio y aprobacio llur que quischu dels dits notaris substituits haja de tenir vn libre de rebudes en lo qual haja de continuar lo que per les parts y quiscuna dellas li sera donat axi dels originals processos com de qualseuol altres actes y salaris resultants de aquells posesen los noms y cognoms dels qui pagaran y la raho per ques paga ab la jornada la qual continuacio haja de fer en presencia dela part y vltra de aço siaja de donar albara particular ala part sil voldra y rebuts los tals diners dit notari dins spay de tres dias continuos ho tinga de notificar al scriua de manament per qui scriura y en ausencia de aquell al scriua de manament qui per ell tindra carrech dant li la sua part sin tocara, y per aque se firme en dit libre al peu a hon estara continuat dit partit en senyal de esser pagat dela sua part sots pena al notari que contrafara al demunt dit ipso facto deser priuat de scriure mes en la real audiencia. Plau a la Magestat Don Bernardus Vic^o.

C iij .

Actes

Lo orde se a de tenir y feruar en lo expedir les lettres requisitories vulgarment dites de fadigues de vn districte a altre y del salari se a de pagar de cada letra y del salari del nunti y la forma a de feruar en lo presentar de dites lettres.

Cap. XXI.

TE M com per les cauteles vfen los notaris y nuntios de les Corts expedint lettres requisitories vulgarment dites de fadigues de vn districte a altre hisquen molts debats y questions entre les corts y ales voltes contra alguns barons y moltes vegades sen segueixen marques y altres actes molt prejudicials a les parts, suplica la present cort a vostra Magestat li placia ab llur consentiment, Statuir y ordenar que los notaris no spedeixquen les dites lettres que no sien signades del veguer o son assessor o balle o son lloctinent y si no sabran escriure del rector o vicari de la parroquia y que no puguen hauer de salari per cada letra encara que sia segona o terçera y encara que per respecte de aquelles paraules ab salari de procurador o altres semblants paraules mes de devuyt diners per letra, y lo nunci vn sou per lleuga contadores dites lleugues del lloch dela cort en nom dela qual se expediran les lettres y lo dit nunci haja de sperar la resposta del balle o son lloctinent per tot vn dia hauer la dieta del dia ques esperara la qual resposta haja de ser continuada en lodors dela lletra y si al dit nuncio se li donara penyora la haja de pendre y sent lo sobredit no sia vist esser caygut en fadiga ni remitencia lo official request nis puguen expedir altres lettres y que per la present constitucio no sia fet prejudici a algunes corts que sobre aço tinguessen privilegis o sentencies. Plau a sa Magestat.

Don Bernardus Vic^o.

Ningun notari o escriua de proces no pot pendre supplicacions demandes cedules articles ni altres actes de les causes de alguns com a procuradors de altres que no aparegue de la procura y no sie deyxada ni produida en poder del scriua de la causa ni face intimas a algu com a procurador que dela procura no coste en proces sots pena de priuacio de llur offi per a vn any y age de pagar a les parts los danys quels ne vindran.

Capitol. XXII.



COM molta part de differirse la expedicio de les causes sien los escriuans tant en la Real Audiencia com en les corts dels portants veus de Governador en los Principat de Cathalunya y Comptats de Rossello y Cerdanya com tambe en les corts dels ordinaris, los quals notaris prenen supplicacions demandes y cedules comparents alguns com a procuradors sense fer se ni produir llurs procures y sent intimar als dits procuradors asserts de manera que moltes voltes se fa gros proces sens esser legitimades les persones comparents. Perço per lleuar dits abusos, Supplica la present Cort a vostra Magestat que ab llur consentiment y aprobacio li placia, Statuir y ordenar que ningun notari o escriua de proces tant de les causes que porten en la Real Audiencia com de les que porten dauant los portants veus de General Governador en lo Principat de Cathalunya Comptats de Rossello y Cerdanya y tambe en les Corts deuant los ordinaris puga pendre supplicacions demandes cedules articles ni altres actes de les causes de alguns com a procuradors de altres que no aparega de la procura y no sia la dita procura lexada y produhida en poder del escriua dela causa ni tampoc facen intimas a algu com a procurador que dela procura no li conste en proces. E si lo contrari fara cayga en pena de priuacio de son offi per a vn Any y haja de pagar a les parts los danys quels ne vindran. Plau a sa Magestat.
Don Bernardus Vic^o.

Que se hage de nomenar vna persona natural del Principat y Comptats pera repilogar ordenar y escriure vna Coronica en lati y vna altra en vulgar Cathala.
Capi. XXIII.

PER QUE per falta de histories los fets y coses antigues del Principat de Cathalunya y Comptats de Rossello y Cerdanya resten olvidats y si no sols cosa conuenient pero necessaria axi per despedir moltes causes y per la bona administracio de la justicia com per lo que toca al bon govern de vn Regne tenir Historia certa y cumplida dels fets dels antepassats lo que si en prouincia alguna conue en los dits Principat y Comptats a hon los exemplars dels antepassats no sols mouen pero encara a les voltes fan ley.

C iij

Perço humilment supplica a vostra Magestat la present cort li placia ab llur consentiment y aprobacio, Statuir y ordenar que sia nomenat y deputat ab lo salari que aparexera als tres braços vna persona experta sauia prouida en Cronicas y Historias naturals dels dits Principat y Comptats, lo qual tinga particular carrech de recopilar ordenar y escriure vna Cronica en lati y vnaltra en vulgar Cathala com a semblant principat conuey de totes les coses notables dels dits Principat y Comptats axi passades com presents segons deu fer vn coronista sauí y de experiencia. Declarat lo salari que li volen donar. Sa Magestat en la nominacio los dara tota satisfactio. Don Bernardus Vic^o.

Que les Constitucions capitols y actes de Cort y vsatges de Barcelona y altres leys dela terra se hagen de posar sots congruos titols y degut orde senyalant les superflues y que les persones elegidores ne façen relacio a sa Magestat pera que proueeque lo que conuindra.

Cap. XXIII.

COM per no hauerse feta nominacio de persones y assignacio de salari la Constitucio del Any Mil Sinch cents sinquant tres Capitol segon en la qual fonch ordenat que las Constitucions y Capitols de Cort fossen deduits a degut orde y no ha sortit en effecte y es cosa molt necessaria en lo Principat de Cathalunya y Comptats de Rossello y Serdanya que ab tot effecte se faça. Supplica la present Cort a vostra Magestat li placia, Statuir y ordenar que dites Constitucions Capitols y actes de Cort y vsatges de Barcelona y altres lleys dela terra se hagen de posar sots congruos titols y degut orde senyalant las superfluas y corregidas, y aço se faça per les persones que en les presents Corts seran per los tres braços nomenades als quals, p los mateixos braços sia assignat cert salari pagador deles peccunies deles generalitats. Plau a sa Magestat ques guardé la constitucio y que de tot las personas elegidoras ne façan relacio a sa Magestat pera que proueeque lo que conuindra. Don Bernardus Vic^o.

Que la escriptura de terç dela cort de Rossello y Vallespir posada en qualseuol contractes de obligacions tingua la mateixa força y rigor que te en la cort del veguer de Barcelona y que hage de executar ab lo orde y penes en lo capitol de Cort posades y contingudes.
Cap. XXV.



TEM per quantes vist ys veu de quiscun dia que per no executar se y deduir en execucio les penes de terços y obligacions juxta lo rigor de aquellas y dels contractes de hó de uallen en la Vila de Perpinya y Comptats de Rossello y Serdanya per los poblats de aquells se han patit grandissims danys y son seguits molts inconuenients y de quiscun die se segueixen. Perço per obuïar a aquells, Supplica la present cort a vostra Magestat, que ab llur aprobacio y consentiment, sia statuit y ordenat que la escriptura de terç dela cort del veguer de Rossello y Vallespir posada en qual seuol contractes de obligacions tinga la mateixa força y rigor que te en la cort del veguer de Barcelona y que se haja de executar y fer y decernir execucio per lo iurge de dita Cort de dit Veguer de Rossello y Vallespir o per lo terçer de aquella denunciada, sia dita pena de terç dela mateixa forma y manera y rigor ques fa y es acostumat fer en e per la dita Cort del Veguer de Barcelona sots priuacio e inhabilitat ipso jure et ipso facto de llur offici. Plau a sa Magestat se faça com en Barcelona.
Don Bernardus Vic^o.

Les causes de recorros de Barons o altres hauents jurisdicchio de competencia ab algun Veguer o Balle Real se han de interposar en lo consell criminal y se an de espedir dins sis mesos ab lorde y forma en lo present Capitol de Cort continguda y expressada.
Capitol. XXVI.

E Per quant se deue moltes voltes que tenint algun baro ecclesiastic o secular jurisdicchio en alguna vila lloch o terme pretenen algun veguer o balle Real o altre baro tenir alli jurisdicchio superior

pren y en carcer a los officials del tal baro ecclesiastic o secular y per mes occuparse la jurisdicció de aquell los estrenyē de presons hils fan molts agraui y encaraque per part de aquells o del baro se recorregue al lloctinent general y real consell o al governador general de dit principat o dels dits Comptats de Rossello y Cerdanya se allarga la expedició dela causa de recors per llarch temps y resta la part agraiada. Perço placia a vostra Magestat ab loacio y aprobacio dela present cort Statuir y ordenar que totes causes de semblants recossos se hajan a interposar enlo consell criminal y se hajan de expedir dintra de sis mesos dels quals los quatre tinguen les parts per deduir y allegar lo que voldran y los restants dos mesos tinga lo relador per a espedir la causa sots les penes imposades contra los qui cótrafaran a constitució y que sia ab facultat del dit real consell demanar lliurar copies ab manlleuta o altrament com be vilt li sera entretant que la causa sia expedida y que la present constitució compregua les causes pendents axi que los sis mesos correguen del dia que començara la Real Audiencia en Barcelona apres dela conclusió deles presents corts. Plau a sa Magestat reseruades les penes a son arbitre o de son lloctinent general. Don Bernardus Vic^o.

23 Fusta de Pi ni altra qualseuol per ningun effecte

no pot esser treta del Principat y Comptats sots les penes contingudes enlo Capitol cexanta y finch deles corts del Any Mil finch cents quaranta set y altres exceptat per fabrica de galeres y vexells de sa Magestat.

Cap. XXVII.

PER esser estat tant gran lo gasto fet y que continuament se fa de fusta de pi per ala fabrica deles galeres de vostra Magestat y grandissima la treta que ses feta y fa de aquella dels presents Principat y Comptats en parts estranyas per a obrar y altrament es vinguda a tanta disminució que es mes cara en dits Principat y Comptats hon es produhida que en moltes parts estranyes a hon nos tenis produeix, y es molt justa cosa que lo be que produheix la terra de dits Principat y Comptats per la misericordia de Deu enuers dels poblats de aquella no sia encarit per strangers en llur dany. Perço humilment suppli-

ca a vostra Magestat la present cort que ab llur aprobacio y consentimēt li placia statuhir y ordenar que fusta de pi y altra qualseuol fusta per ningun effecte pugua esser treta de dits principat y Comptats sots les penes contingudes enlo Capitol sexanta sine deles corts per vostra Magestat celebrades enlo Any Mil finch cents quaranta set al dit Capitol y altres y en lo que sien al present en contrari tant solament derogar. Plau a sa Magestat exceptat per fabrica de Galeras y vexells de sa Magestat. Don Bernardus Vic^o.

Que ninguna persona gose ni atreuesque al temps

dels fresos pescar les truytes de riberes ni torrents per ninguna via directa ni indirecta ni posari cals ni turpa ni altres coses que maten les dites truytes y peyxos en dites riberes y torrents ab lorde y forma en lo present Capitol continguda.

Cap. XXVIII.

PER quant enlo present Principat de Cathalunya y Comptats de Rossello y Cerdanya y ha moltes terres sterils y de poques provisions majorment en los dies quaresmals que los poblats en aquellas a penes troben que menjar per ser molt lluny de mar y que sol tenen lo peix deles riberes deles quals se puguen remediar y valer en llurs necessitats y viures perço placia a vostra Magestat, Statuir y ordenar que no sia licit ni permes a persona alguna de qualseuol estament o condició sia que gose ni atreuesca als temps dels fresos pescar les truytes de riberes ni torrents per ninguna via directa ni indirecta sots penas arbitrarias ni posadores per los administradors deles ciutats viles y llochs a hon son las pescas cessant tots abusos de poder ells donar licencia ni lo Veguer tanpoch sens parer de tot lo consell. E mes sia prohibit en tot temps del any sots les dites penes arbitraries que niagu gose posar cals ni turpa ni altres coses que matan les dites truytes y peixos en dites riberes y torrents. Plau a sa Magestat. Don Bernardus Vic^o.

Reuocacio del capi. de cort. 23. del any 1553. sobre

les taules de campredon enlo que diu que los jutges de dites taules no puguen exhigir la darrera terça de llur salari fins fetes les exequcions que puguen exhigir son salari complit donada la sentencia diffinitiu a ans de publicades aquelles.

Actes

Cap. XXVIII.

LTem placia a vostra Magestat statuir y ordenar que lo capitol de cort vint y tres del any Mil sine cents cinquanta tres sobre les taules de Campredon sia reuocat cassat y anulat en quat diu que los jutges de dites taules no puguen exigir la darrera terça de llur salari fins fetes les execucions, com per causa de dit capitol apres que es fet no se haja declarada alguna taula com los jutges no vullá anar en Campredon apres de rebuda la primera terça pus nols donen les restants dues terces la hora dela sentencia ans be sia licit y permes a dits jutges de taula de dita vegaria de Campredon exigir son complit salari donada la senténcia diffinitiu per ells en quiscuna causa de dites taules ans de publicades dites sentécies. Plau a sa Magestat. Don Bernardus Vic^o.

Remissio de bans e penes e de tercos e de altres penes pecuniaries en lo present capitol contingudes.

Capitol. XXX.

LOs tres staments dela present cort que vostra Magestat celebra als Catalans en la present ciutat de Barcelona suppliquen a vostra Magestat remeta y per remesos hauer voler als dits braços y staments de dita cort, E a quischu dels ecclesiastichs e altres ciutats viles o llochs del dit principat e singulars persones de aqlls e d quischu dells totes e sengles penes terços comeses e deguts per censals e violaris hoc encara có haguel sen trencats homenatges per no tenir hostages e totes altres penes de hosts fallides, y de penes y bans encara que los dits bans deuallassen de qualseuol excessos y crims de terços o de obligacions de compromissos o de contractes o de clams o de fermes de dret o de notaris qui no hajen seruat la constitucio de Perpinya sobre contractes o altres cartes que hajen preses o de sosteniment de bandejats o degitats de pau y treua o de manlleures de marques. E encara totes les altres penes pecuniaries tro al dia de huy e que les dites penes e altres coses damunt dites no puixen esser demanades per vostra Magestat ni oficials vostres o si per les dites penes y altres coses demunt dites hauia plet peniant y processos y penyores per execucio preses que sia hagut per remes. E les penyores tornades. Plau a sa Magestat. Don Bernardus Vic^o.

De la franquesa del sagell.

Cap. XXXI.

De Cort.

Fol. XXIII.

LTem los tres staments dela present cort suppliqué a vostra Magestat li placia atorgar y fer gracia que totes y qualseuol letres y prouisions que se hajen de fer es demanaran e voldran traure en forma per los tres staments dela cort e singulars persones de aquells per yglesies, monestirs, capitols, collegis. Per los barons, Cauallers e Gentils homens y homés de paratge per les ciutats viles e llochs vniuersitats e singulars de aquelles o per qualseuol altres per raho dels presents capitols y deles coses en aquells contingudes. E deles executories e prouisions en virtut de aquells fahedores y de totes coses tocants los presents capitols e actes de cort y dependents de aquells sien donades liberament franques de scriptures y de salaris y de dret de sagell y totes altres despeses que puguessen demanar y altrament pertanguessen als oficials y ministres dela cort vostra. E axi mateix que los diputats sien franchs de dret de sagell de qualseuol prouisions sentencies y lettes que ara o en ldeuenidor hauran menester tocant los demunt dits Capitols o altres coses hauent lguast al general del dit Principat, e generalitat de aquell. Plau a sa Magestat atorgar lo sagell franc segons es supplicat. E que los treballs salaris e escriptures del prothonotari e altres scriuans se paguen moderadament o per via de concordia ab ells fahedora segons que é les altres corts es acostumat. Don Bernardus Vic^o.

Lo consentiment del stament ecclesiastich.

Capitol. XXXII.

LTem molt alt Senyor lo stament ecclesiastich, Prelats, Sindichs, procuradors y singulars de aquell consenten a les coses damunt dites salues a ells y a quischu dells y al dit stament conjunctament y diuisa immunitats libertats priuilegis vfos practiques axi scrites com no scrites e scrites o no scrites obseruances y altres drets y prerogatiues a dit stament ecclesiastich y singulars de aquell pertanyents als quals tacitament o expressa directament o indirecta o per acte contrari en propietat o en possessio per lo present consentiment no entenét derogar. Abans volen y es llur intencio los romanguen salues e illeses demanant de aço esser ne fet acte en lo present proces de la cort. E si menester sera carta apart. Plau a sa Magestat. Don Bernardus. Vic^o.

Actes

Lo consentiment del stament militar.

Capi. XXXIII.

Tem molt alt Senyor los Barons y Magnats Nobles Cauallers y Gentils homens de paratge del Principat de Catalunya consenten a les coses demunt dites salues a ells y a quischu dells y a llur stament conjunctament o diuisa llurs libertats priuilegis vfos practiques axi scrits com no scrits e obseruances cihaltres drets e prerogatiues al dit stamēt militar pertanyets als quals tacitament o expressa directament e indirecta o per acte contrari en propietat o en possessio per lo present consentiment no entenen derogar ans volen y es llur intencio los romanguen salues e illeses demanāt de aço esser ne fet acte en lo present proces dela cort. E si menester sera carta apart. Plau a sa Magestat. Don Bernardus Vic^o.

Lo consentiment del stament real

Capi. XXXIIII.

Tem molt alt Senyor Protesta lo bras deles Ciutats y viles Reals que per les presents Constitucions damunt dites ne per qualseuol capitols preinserts ne per algunes coses deles damunt dites no sie fet preiudici a les libertats franqueses priuilegis vfos y costūs scrites y no scrites scrits y no scrits del dit bras ni deles ciutats viles o llochs reals ni dels singulars de aquells ans romanguen en llur força y valor les coses damunt dites no contrastats demanant esser continuat en lo proces. E si menester sera los ne sie feta carta apart. Plau a sa Magestat. Don Bernardus. Vic^o.

Fol. XXIII.

La offera dela Cort.

S. C. R. M.

A Cort General del Principat de Cathalunya y Comptats de Rossello y Cerdanya la qual vostra Magestat de present celebra y continua en la present Ciutat de Barçelona als poblats en dits Principat y Comptats, Hoida y entesa la proposicio per vostra Magestat feta y cōsiderada la molta amor y voluntat mostra tenir als dits principat y Comptats e poblats en aquells prouehint ala justicia en tal modo que los dits poblats puguē estar y viure en pau repos y tranquilat y mes auant entenen ab molta affectio en totes les altres coses que ala vtilitat be y augment dela republica dels dits principat y Comptats tenen respecte. Per al qual effecte per vostra Magestat en aquestes corts son estades fetes ordenades y prouehides moltes coses axi per constitucions com per capitols y actes de cort y altra ment. Per les quals migensant lo auxili diuinal sespere que los dits principat y Comptats no solament se conseruaran, mes encara augmentaran en poblacio y tot altre be de aquells, Considerant axi mateix la dita cort los grans e intollerables gastos y despeses que vostra Magestat ha sostenguts per los actes mencionats en la dita proposicio per vostra Magestat feta los quals actes han redundat y sesperen redundar en augmēt y gran conseruacio y vniuersal be de tota la Christiandat, y perço dignes de immortal memoria. Per totes aquestes y moltes altres justes caules y consideracions la dita Cort o los tres braços de aqlla seguint la propria naturalesa e innata fidelitat dels Cathalans Imitant llurs predecessors qui may han faltat als serueys de llurs Princes y Senyors predecessors de vostra Magestat de immortal recort no perque en aço sien o puguen esser obligats o Strets en alguna manera ni per esguart o respecte que altres regnes a vostra Magestat sotsmesos li hajan fetes asertes serueys o donatius com los habitants en dits Principat y Comptats sien poble franch y libert de tota exactio e imposicio forçada ab expressa protestacio que per lo present acte y coses

Conclusio

en aquell contengudes en ldeuenidor no puguen esser trets a consequencia ni puguen esser obligats en general ni en particular mes del que voluntariament se obliguen la dita present cort o los dits tres braços de aquella de llur propria y mera voluntat per les causes damunt dites ab les reseruacions y saluetats en semblants actes acostumades les quals volen hauer aci per repetides e insertes. E ab les condicions modificacions de uall contengudes y no sens elles per aquesta vegada tan solamēt de llur mera liberalitat y spontanea voluntat offereixen y fan donatiu gracios a vostra Sacra Catholica y Real Magestat de tres centes milia lliures de moneda corrent en la sua Ciutat de Barcelona pagadores per los deputats del general del dit principat a vostra Magestat o per ella al Illustre Dō Pedro Hernandez de Bouadilla Compte de chinchon thresorer general de vostra Magestat. Lo qual de beniplacit e consentiment de vostra Magestat, y dels dits tres braços es fet y constituit receptor del dit seruey en la forma seguent, ço es dins dos dies comptados del dia dela conclusio dela present cort en auant en la taula dela ciutat predita de Barcelona en comptants Cēt milia lliures E dins dos mesos primer vinent y del dit dia dela conclusio dela present cort en auant comptadors Setanta milia lliures procehidores del dit General y haedores per via de vendes de censals morts sobre lo dit General y generalitats de aquell a raho o for de vint milia per mil. E dins quatre mesos del dit dia dela conclusio dela present cort en auant comptadors, altres Setanta milia lliures procehidores de deutes liquits de dit General E mes Sexanta milia lliures de dita moneda de Barcelona a compliment de dites tres centes milia lliures per dits diputats pagadores procehidores y per ells exhigidores del imposit del fogatge lo qual la dita cort d present imposa segons forma serie y tenor dels capitols ordenats en la cort de Leyda lo any Mil sinch cents y quinze y les deliberaciōs fetes en la present cort per temps de sinch anys pro venidors que seran ys comptaran del sobredit dia dela conclusio dela present cort en auant ço es a raho de quatre sous per any pagadors per quiscun cap de familia en los dits sinch anys en dues pagues quiscun any ço es dos sous ala primera paga que sera lo primer dia de Agost y la segona paga lo primer dia de Febrer lo qual fogatge que la dita cort imposa sie pagador quiscun any en dites dues pagues y iguals sobredites. E lo predit donatiu gracios fan los predits tres braços ab condicio que dins lo dit temps dels dits sinch anys qui comēsarā a correr lo primer dia del mes de Abril prop venidor q durara lo sobredit fogatge

Dela Cort. Fol. XXV.

confirmant y ampliant vostra Magestat La promesa gran y merce feta en les dites Corts proppassades per vostra Magestat no pugue per vostra Magestat ni per altres officials sens de qualseuol prehemincia sian esser feta conuocacio en virtut del vsatge Princeps nam q, o de conuocacio de pau y treua general encars en lo qual se pugues conuocar o pervia de feus host y somatent caualcada, o per qualseuol altra via o manera los poblats en dits Principat y Comptats no puguen esser forsats mes pagar o anar ni altra seruitut fer major o menor ni per vostra Magestat pugue esser demanat altre seruey per qualseuol causa o raho o necessitat per vrgent que sia. E perquant a vostra Magestat ha plagut que del sobredit donatiu de tres Centes milia lliures que los dits tres braços fan a vostra Magestat Resten sinquanta millia lliures per satisfer als agraiats o creadors axi liquits com liquidadors axi de Iusticia e Reuocacions de priuilegis deutes y demandes contra vostra Magestat donadores. Perço los dits tres braços ab beniplacit y consentiment de vostra Magestat volen y ordenen que per efectuar dita promesa los sobredits deputats se rettinguen vers si del dit donatiu fet a vostra Magestat es assaber deles pagues darreres del dit fogatge les sobredites sinquanta milia lliures per pagament com dites dels dits agraiats y crehedors axi liquits com liquidadors axi de justicia o reuocacions de priuilegis deutes y demandes declaradores per los prouehidors y comissaris de greuges, la qual quantitat de dites sinquanta milia lliures sino bastara a satisfactio dels dits agraiats y crehedors qui hauran obtinguda sentencia o sentencies donadores en llur fauor per dits prouehidors de greuges y demandes no perden perço llur dret y actio ans vostra Magestat promet en la bona fe real que vostra Magestat pagara y satisfara a aquells lo restant sots obligacio dels bens de vostra Magestat. E no res menys los dits deputats hajen e sien tenguts pagar als agreujats, ço es a quiscun de aquells lo que per dits prouehidors de greuges sera sententiat y declarat vostra Magestat esser los debitor y deurels pagar compartint entre ells les dites Sinquanta milia lliures a sou y lliura segons a quiscun vindra per dit compartiment fahedor per dits diputats o hoydors de comptes del dit general axi que sens altra interuencio de vostra Magestat o manament seu los dits diputats o hoydors de comptes paguen als dits agraiats o demanants les dites pagues cobrant solament la sentencia que obtenguda hauran si de major quantitat sera feta deductio de aquella y no mes auant. E que en dites sinquanta milia lliures no sien com-

Conclusio

preses ni si encloguen deutes de castells ni fortalefes ni soldats de aquells
E placia a vostra Magestat consentir atorgar y prouehir que los prouehi-
dors o jutges de greuges o aquelles persones aqui tocara sien tengudes y
obligades executar les sentencies donades per los prouehidors de greu-
ges de les Corts passades entot lo que no seran executades o pagades les
quantitats en dites sentencies contengudes y los qui han obtengut dites
sentencies y no seran estats integrament satisfets e no hauran rebut les
quantitats en aquelles contengudes no sien tenguts donar demandes de-
uant los prouehidors de greues de les presents Corts o almenys no sien ob-
ligats a fer proces ans dites sentencies ja donades sien portades a execu-
cio a sola exhibicio y ostensio de aquelles asi que los qui hauran obten-
gudes dites sentencies sien admesos en los compartiments fahedors de les
dites cinquanta milia lliures que vostra Magestat consigne y referue per
los dits agreuiats y sien pagats y satisfets axi com si are de nou obtenien
sentencia y en cars que los prouehidors de greuges sobredites sentencias-
sen o declarassen en Causes ja sentenciades o declarades per altres prouehi-
dors de greuges que les dites sentencies donadores sien donades a les
parts per lo prothonothari o son lloctinent o regent franchas de salaris y
de tots altres qualseuol drets y que per raho de aquelles no se haja de pa-
gar sino tant solament lo proces que per causa de les sentencies ja donades
se hauran fet. E com per fer les vendes dels dits censals com desus es dit. Sia
necessari que la present cort fassa sindicat als Diputats del dit General y a
altres persones per dits tres braços elegides. Perço dits tres braços suppli-
quen a vostra Magestat. Que ara per llavors y llavors per ara li placia fer-
mar lo ar approbar y decretar lo dit Sindicat y les vendes de quen fahed-
dors ab aquelles Clausules o priuilegis que seran necessaris en fauor dels
compradors dels dits censals com en semblants actes y fets es acostumat.

La Sacra Catholica Real Magestat Accepta la
offerta e donatiu gracios per los dits tres stament dela dita cort a ell feta ab
les condicions en aquella contengudes Regraciant ala dita cort lo dona-
tiu atorga les constitucions capitols y altres coses per la dita cort suppli-
cades ab les decretacions en aquelles contengudes, licencia la present cort
general per aque cadahu sen pugana anar quant voldra.

Dela Cort. Fol. XXVI.

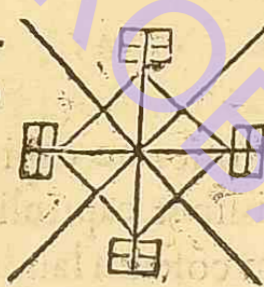
Conclusio dela cort.



Vas quidem constitutiones & confirmationes ac capitula &
actus curiæ juxta decretationes infine cuiuslibet capituli scrip-
tas & appositas ad supplicationem & cum cōsensu laudatione
& approbatione omnium subscriptorum indicta generali cu-
ria de presenti constitutorum facimus & statuimus concedimus & ordi-
namus volumusq; per nos & nostros successores ac officiales nostros om-
nes in concusse & inuiolabiliter obseruari. Qua propter futuro locumte-
nenti & capitaneo generali nostro Gerentibusq; vices generalis guberna-
toris in dictis principatu Cathalonix Committatibusq; Rossilionis & Ce-
ritaniæ vicarijs iustitijs curijs Bajulis & vniuersis & singulis officialibus
nostris & dictorum officialium locutenens. pntibus & futuris de nostra
certa scientia regiaq; authoritate dicimus præcipimus & mandamus qua-
tenus omnia & singula supradicta in preinsertis constitutionibus & capi-
tulis curiæ & vno quoq; illorum juxta dictas decretationes contenta tene-
ant & obseruent & ab omnibus faciant teneri & inuiolabiliter obseruari.
Et non contrafaciant vel veniant nec aliquem contrafacere vel venire per-
mittant ratione aliqua siue causa. Et vt predicta majori gaudeant firmitate
promittimus in bona fide nostra regia omnibus & singulis qui ad dictam
curiam generalem conuenerunt & omnibus etiam alijs de dicto Cathalo-
niæ Principatu licet absentibus tanquam presentibus & prothonotario
nostro infrascripto a nobis pro eis & alijs quorum Interest & interesse po-
terit legitime stipulanti patientie recipienti Ac etiam juramus super cru-
cem domini nostri Iesu Christi & eius sancta quatuor Euangelia nostris
proprijs manibus corporalr tacta super missale quod coram nobis posi-
tum erat predictas constitutiones & actus curiarum omnia alia & singu-
la prout superius dicta sunt & in eisdem capitulis continentur tenere com-
plere & Inuiolabiliter obseruare & facere teneriq; & irrefragabiliter ob-
seruari ab omnibus in cōcluse. Acta fuerunt hæc In monasterio Sancti Frã-
cisci Barcinone die vicesima tertia mensis Martij Anno à natiuitate dñi Mi-
llesimo Quingêtesimo Sexagesimo Quarto Regnorum nostrorum vide-
licet citerioris Siciliæ vndecimo Hispaniarum vero & aliorum nono.

Conclusio

Sig num Philippi Dei Gra-



tia Regis Castelle Aragonu m vtri-
usque Sicilia, Herusalem,, Vngaria, Dalmatia, Cro-
atia, legionis, Navarra, Granata. Toleti, Valentia,
Majoricarum, Hispalis, Sardinia, Corduba, Corsica, Murcia, Gihennis,
Algarbij, Algezira, Gibraltaris insularum canaria intularumq; Indiarum
& terra firma maris oceani Archiducis Austria ducis Burgundia, Braban-
tia & Mediolani, Comitibus Barcinona Flandria & Tirolis, domini Viscaya
& Moline ducis Athenarum & neopatria, Comitibus Rossilionis & ce-
ritania Marchionis Oristani & Gotiani qui hac laudamus approbamus
concedimus ordinamus firmamusq; etiam ac juramus eisq; nostram bu-
llam plumbeam impendens. iussimus apponendam.

YO EL REY

Vidit. Don Bernardus Vic^o.

Dela Cort.

Fol. XV. VII.



Ig num Ferdinandi de Loazes Archiepiscopi Tarrachona.
Sig num Acisclo Moya de Contreras Episcopi Vicens.
Sig num Arie Gallego Episcopi Gerundenfis Sig num
Anthonij Augustini Episcopi Ilerdensis. Sig num Guilleru ni
Cassador Episcopi Barcinonensis. Sig num Luppi Martines delagunilla
episcopi Elnensis. Sig Petri de Castellet episcopi vrgellensis. Sig num
Don Charoli de Cardona Abbatis Beatae Mariae de Stagno. Sig num
Clementis May Abbatis beatae mariae Ripullis. Sig num Arcangeli
mercader Abbatis Sancti Michaelis de Cuzano. Sig num fratris Bene-
dicti de toco Abbatis monasterij beatae mariae de monteferrato. Sig num
fratris Ioannis de tormo Abbatis monasterij de bisulduno. Sig num fratris Pe-
tri frigola abbatis monasterij sancti Benedicti de bagis. Sig num fratris
Anthonij Laurentij, Valenti Abbatis monasterij sancti Petri de campo rot-
tundo. Sig num Fratris dominici Vilalba Abbatis sancti Laurentij de
monte Barcinonensi diocesis. Sig num Michaelis de Aymerich Abbatis
beatae mariae de labaix. Sig num fratris Ioannis de caldes Abbatis mona-
sterij beatae mariae de Rosis. Sig num Thomae Costa Abbatis sancti Sa-
turnini de tauernoles. Sig num Michaelis Agullo abbatis sancti lauren-
tij de Bagano. Sig num fratris Gasparis Paratge abbatis sancti Quirici
de coleria. Sig num fratris Francisci burgues procuratoris prioris Catha-
lonia. Sig num Raphaelis Ioannis gili canonici ac sindici capituli eccle-
sie Tarrachona. Sig num Pauli pla canonici & sindici capituli ecclesie
Barchinonensis. Sig num Michaelis mahull sindici capituli ecclesie Iler-
densis. Sig num Petri Trauer canonici & sindici ecclesie Gerundenfis.
Sig num Andreae ortodo canonici & sindici ecclesie Vrgellensis. Sig num
Iacobi paratge sindici capituli ecclesie vicensis. Sig num Michae-
lis doms abbatis beatae mariae de Arulis sindici capituli ecclesie Elnensis,
pro brachio ecclesiastico. Sig num Ferdinandi folc de Cardona e de An-
gularia comitis palamosij. Sig num Francisci de monte catheno comit-
tis aytona. Sig num Onophirij martini de Rocaberti Vice comitis de
Rocaberti. Sig num don Petri Galcerandi de pinos e de fenollet vice co-
mitis de ylla e de canet. Sig num Berengarij de castro e de pinos olim
de Ceruello baronis dela lacuna. Sig num Anthonij daril de orcau e de
Anglafaola baronis de Eril e de orcau. Sig num nobilis martini Geraldi de
Crudillis baroni de locustaria. Sig num nobilis ferdinandi de Cardona
Sig num nobilis Ioannis de Suñuga. Sig num nobilis Francisci de

Conclusio

Rochaberti. Sig ✕ num nobilis Alphōsi de Eril de orchau & de Anglesola.
Sig ✕ num nobilis Ioannis de Eril. Sig ✕ num nobilis Francisci de Guimera. Sig ✕ num nobilis Hieronymi de pinos. Sig ✕ num nobilis Guillermi de sinisterra & de sancta Eugenia. Sig ✕ nū nobilis Onophrij doms
Sig ✕ num nobilis Guillermi de sanct Climent. Sig ✕ nū nobilis Henrici despala. Sig ✕ nū nobilis Sberti despala. Sig ✕ num nobilis Petri deril.
Sig ✕ num nobilis Goannis Guimera. Sig ✕ num nobilis Francisci de guimera minoris. Sig ✕ num nobilis don Federici de Cabrera. Sig ✕ num nobilis Raymundi de Camporells. Sig ✕ num nobilis Alegandri de paguera.
Sig ✕ num nobilis Ioannis debexados. Sig ✕ num nobilis Gisperti de guimera. Sig ✕ num nobilis Geraldi de queralt. Sig ✕ num nobilis Ioannis terre. Sig ✕ num nobilis Ioannis terre minoris. Sig ✕ num nobilis Don Bernardi de Marimon. Sig ✕ num nobilis Ferdinandi Albert.
Sig ✕ num nobilis Ioannis llordat. Sig ✕ num plegamantij de Marimon. Sig ✕ num nobilis Bernardi Ioannis de Marimon minoris. Sig ✕ num nobilis Francisci de Luna. Sig ✕ num nobilis Hieronymi de Luna y de Bellera. Sig ✕ num nobilis Ludouici çentelles. Sig ✕ num nobilis don Francisci de Marimon. Sig ✕ num nobilis Geraldi despes.
Sig ✕ num nobilis Geraldi de Queralt. Sig ✕ num nobilis Petri doms y de Cardona. Sig ✕ num nobilis Francisci Giron de Rebolledo. Sig ✕ num nobilis Micaelis Albert. Sig ✕ num nobilis Michaelis desbosch y de Sanct Vicent. Sig ✕ num nobilis Bernardi Meca. Sig ✕ num nobilis Martini Meca. Sig ✕ num nobilis Francisci des bosch y de sanct Vicent. Sig ✕ num nobilis federici desbosch y de sanct Vicent. Sig ✕ num nobilis Hieronimi de Cardona. Sig ✕ num nobilis Galcerandi de Cardona. Sig ✕ num nobilis Bernardi deboxados. Sig ✕ num nobilis Bernardi de paguera
Sig ✕ num nobilis Petri de paguera. Sig ✕ nū nobilis Raphaelis de paguera. Sig ✕ num nobilis Philippi deril. Sig ✕ nū nobilis Gasparis de josa. Sig ✕ nū nobilis Francisci de Rochaberti minoris. Sig ✕ num nobilis Ioannis de Camporells. Sig ✕ num nobilis Bernardi de Crudillis. Sig ✕ num nobilis Iacobi de sanctmenat. Sig ✕ num nobilis Petri de Aragall. Sig ✕ num nobilis Ludouici de paguera. Sig ✕ num nobilis Ioannis deril minoris. Sig ✕ num nobilis Geraldi de paguera. Sig ✕ num nobilis Raymundi torrelles.
Sig ✕ num nobilis Charoli giginta. Sig ✕ num Riambalde de Corbera. Sig ✕ num Antichi Sarriera. Sig ✕ num Alphonsi de Castell Bisbal. Sig ✕ nū Francisci Setanti. Sig ✕ num Ioannis Setanti. Sig ✕ num Monfuaris Da-

Dela Cort.

Fol. XXVIII.

rinyo. Sig ✕ num Federici lull Sig ✕ num Bernardi Aymerich. Sig ✕ num Ioannis Anthonij Maura Olimdau. Sig ✕ num Onophrij Delentorn. Sig ✕ num Michaelis Ciurana. Sig ✕ num Ioannis Pauli Ciurana. Sig ✕ nū Francisci Sorribes. Sig ✕ num Iacobi Ioannis de Vilatorra. Sig ✕ num Michaelis Oliuer. Sig ✕ num Ioannis Oliuer. Sig ✕ num Thome Pujades
Sig ✕ num Michaelis Gort. Sig ✕ num Ioannis Michaelis debellafilla. Sig ✕ num Ioannis esquerter. Sig ✕ num Ludouici Claramunt. Sig ✕ num Michaelis çarrera. Sig ✕ num Francisci Merles de malla. Sig ✕ num Hieronymi Gassol. Sig ✕ num Phederici peyro. Sig ✕ num Henrici Agullana. Sig ✕ num Hieronymi Prats. Sig ✕ num Gasparis Toralla. Sig ✕ num Michaelis çarrouira y de Rodes. Sig ✕ num Bernardi Ioannis tort. Sig ✕ num Ioannis dela mora. Sig ✕ num Francisci Squerrer. Sig ✕ num Ioannis Christophori Caluet Destrella. Sig ✕ num Galcerandi Graualosa Sig ✕ num Gasparis Cadell ✕ Michaelis Cadell ✕ Petri Loselles ✕ Bernardi Ioannis de Yuarra ✕ Geraldi Alanya ✕ Ioanis Burgues ✕ Vgonis de Palou Galcerandi Armengol ✕ Onophrij de Argensola ✕ Ioannis Malet ✕ Iacobi demontarnau. Sig ✕ num Barthomei Lobet. Sig ✕ num Bartholomei de Vila Noua. Sig ✕ num Petri de Vila Noua. Sig ✕ num Christophori Desperes. Sig ✕ num Bernardi Ioannis despafen y badia. Sig ✕ num Francisci de Blanes. Sig ✕ num Gasparis de Vilanoua. Sig ✕ nū Francisci de castell arnau. Sig ✕ num Sagismundi ortis. Sig ✕ num Ioannis Francisci de Banyuls. Sig ✕ num Gasparis Onophrij Ocello. Sig ✕ num Phederici Pol. Sig ✕ num Marchi Anthonij botines. Sig ✕ num Petri de Ribes. Sig ✕ num Petri Benedicti Ferrer. Sig ✕ num Petri Michaelis de Agullo. Sig ✕ num Ioannis Agullo. Sig ✕ num Petri Agullo. Sig ✕ num Ioannis de Soldauila. Sig ✕ num Andreæ çacosta. Sig ✕ num Anthonij çacosta. Sig ✕ num Michaelis Ioannis Oluia. Sig ✕ num Hieronimi Galcerandi Sorribes. Sig ✕ num Nurisij Ioannis Sorribes. Sig ✕ num Thome de Banyuls. Sig ✕ num Alemandi de Tugo. Sig ✕ nū Benedicti Alemandi de Alemany. Sig ✕ num Galcerandi de Cartella. Sig ✕ num Laurentij de Heredia. Sig ✕ num Ioannis Canyelles. Sig ✕ num Michaelis de Aunes
Sig ✕ num Raphaelis Ioan. Sig ✕ num Ioannis Cella y de Tafurer. Sig ✕ num Ludouici de Belluer y Monros. Sig ✕ num Francisci Agullana Caldes. Sig ✕ num Michaelis Safala. Sig ✕ num Nicholai Mahull. Sig ✕ num Benedicti de Vallgornera. Sig ✕ num Galcerandi de Vallgornera. Sig ✕ num Francisci Grimau. Sig ✕ num Petri Robio.

Conclusio

Sig^xnum Ludouici Gilabert. Sig^xnum Ioannis Altarriba. Sig^xnum Georgij Boffill. Sig^xnum Ioannis Baptiste ferra. Sig^xnum Francisci Bosch de vilagaya. Sig^xnum Jacobi Aguilar majoris. Sig^xnum Jacobi Aguilar minoris. Sig^xnum Ioannis desprats. Sig^xnum Francisci de Caldes. Sig^xnum Raymundi çauall. Sig^xnum Ioannis Armégol. Sig^xnum Petri anthonij Deroca ctespa. Sig^xnum Francisci Granada. Sig^xnum Francisci Spital. Sig^xnum Onophrij Aleix de hospital. Sig^xnum Francisci Bearn. Sig^xnum Angeli Francisci domenech. Sig^xnum Petri vila. Sig^xnum Petri Camps. Sig^xnum Hieronimi de refende. Sig^xnum Ioannis de refende. Sig^xnum Adriani mercer de Iorba. Sig^xnum Michaelis Ioannis Olfinelles. Sig^xnum Pauli Agullana. Sig^xnum Henrici semmanat. Sig^xnum Yuonis fresquet. Sig^xnum Jacobi Ioannis Tuxent. Sig^xnum Anthici Michaelis Ramires. Sig^xnum Galcerandi vila longa. Sig^xnum Philippi çacirera. Sig^xnum Michaelis monferrati sanct Iust de guixar. Sig^xnum Pauli Ribes. Sig^xnum Gasparis Aguilar. Sig^xnum Onophrij Aguilar. Sig^xnum Petri Cassador. Sig^xnum Francisci Cassador. Sig^xnum Gabrielis Cassador. Sig^xnum Ludouici de Raiadell. Sig^xnum Michaelis Ianer. Sig^xnum Henrici Amat de Palou. Sig^xnum Petri Magini Amat de Palou. Sig^xnum Hieronimi Vernigal. Sig^xnum Berengarij Ortosa. Sig^xnum Francisci Mahull. Sig^xnum Jacobi Camps. Sig^xnum Ioannis de Gualbes. Sig^xnum Gabrielis despuiol. Sig^xnum Ludouici de Masdouelles. Sig^xnum Bernardi Pelegri. Sig^xnum Gisperti de Pons. Sig^xnum Gasparis de Pons. Sig^xnum Francisci de Vilarig. Sig^xnum Galcerandi oluia. Sig^xnum Ludouici de Gualbes. Sig^xnum Onophrij Castello Quintana. Sig^xnum Guillermi Raymundi malla. Sig^xnum Petri Paulimalla. Sig^xnum Raymudi de Planella. Sig^xnum Hieronimi Botella. Sig^xnum Pontij de peramola. Sig^xnum Hieronimi des valls. Sig^xnum Ludouici vilaplana. Sig^xnum Jacobi terça. Sig^xnum Michaelis de Quexas. Sig^xnum Georgij Ioannis Roser. Sig^xnum Bertrandi Carrera. Sig^xnum Aluari Carrera. Sig^xnum Gasparis çaportella. Sig^xnum Gasparis çagarriga. Sig^xnum Petri Belloch Calp y Tafurer. Sig^xnum Quirici malars. Sig^xnum Michaelis vilalba. Sig^xnum Ludouici de Margrit. Sig^xnum Francisci Calça. Sig^xnum Berengarij Andreae Blan. Sig^xnum Anthich Desguell. Sig^xnum Geraldi Sayol. Sig^xnum Francisci Raymundi Ciualler. Sig^xnum Francisci Cosme Ciualler. Sig^xnum Ioannis Philippi Ciualler. Sig^xnum Galcerandi sanct Dionis. Sig^xnum Mathei de sanct Climent. Sig^xnum Lazzari Bosch de vilagaya. Sig^xnum Ioanis

De la Cort. Fol. XXVIII.

Pontij fescases. Sig^xnum Ioannis Codol. Sig^xnum Anthonij de Fluuia. Sig^xnum Jacobi Durall. Sig^xnum Francisci de Aunes. Sig^xnum Francisci çagarriga. Sig^xnum Bernardi Turell. Sig^xnum Ioannis Barutell. Sig^xnum Ioannis moliner. Sig^xnum Francisci malla. Sig^xnum Jacobi Alemany de Bell Puig. Sig^xnum Ioannis Guilla. Sig^xnum Galcerandi Pauli Lull. Sig^xnum Michaelis de puigmari. Sig^xnum Michaelis Guardiola. Sig^xnum Ioannis Oluja. Sig^xnum Ludouici Barutell. Sig^xnum Christophori despui. Sig^xnum Ioannis llentes. Sig^xnum Martini Ioannis desuilaro. Sig^xnum Ludouici Blanes. Sig^xnum Hieronimi Cardona. Sig^xnum Hieronimi desllor. Sig^xnum Francisci desllor. Sig^xnum Hieronimi hortis. Sig^xnum Francisci de vilafranca. Sig^xnum Ioannis lazari Costabella. Sig^xnum Hieronimi de azam. Sig^xnum Petri de maya. Sig^xnum Jacobi Espuny. Sig^xnum Ludouici de Graualosa. Sig^xnum Ioannis de Claramunt. Sig^xnum Michaelis Granell. Sig^xnum Ioannis Sitjar. Sig^xnum Michaelis descoll. Sig^xnum Gasparis de puigmari. Sig^xnum Michaelis puigmari minoris. Sig^xnum Hieronimi de Oluia. Sig^xnum Hieronimi mercer de jorba. Sig^xnum Paulli llull. Sig^xnum Jacobi march. Sig^xnum Francisci Petri marchi. Sig^xnum Francisci sayol. Sig^xnum Ioannis Oluia minoris. Sig^xnum Ludouici Saportella de Monço. Sig^xnum Ioannis Ioachimi derocha scespa. Sig^xnum Galcerandi Corrego. Sig^xnum Onophrij Cardona. Sig^xnum Ioannis Arenys. Sig^xnum Benedicti de marles. Sig^xnum Onophrij despui. Sig^xnum Bernargi Almar. Sig^xnum Andreae Ferrer. Sig^xnum Francisci Micaelis pol. Sig^xnum Saluatoris Ortis. Sig^xnum Martini de liori. Sig^xnum Francisci pol. Sig^xnum Gasparis Ferrer. Sig^xnum Michaelis Aymerich desbosch y de Sallent. Sig^xnum Francisci Monbuy. Sig^xnum Petri michaelis Ciurana. Sig^xnum Petri Tamarit. Sig^xnum Jacobi Areny. Sig^xnum Ioannis de pons. Sig^xnum michaelis ciualler. Sig^xnum Guillermi Raymundi de belluer y monros. Sig^xnum Francisci monrodon. Sig^xnum Francisci de Barutell. Sig^xnum michaelis de Tamarit. Sig^xnum Ioannis desllor. Sig^xnum micaelis montornes. Sig^xnum Gasparis magini de monferrat. Sig^xnum Francisci de Agullo. Sig^xnum Christophori Costa. Sig^xnum Francisci moliner. Sig^xnum Petri çacosta. Sig^xnum Ioannis de tuxent. Sig^xnum Berengarij deril y Rius. Sig^xnum Francisci de monferrat. Sig^xnum Francisci Alemandi Descallar. Sig^xnum Jacobi Alemandi descallar. Sig^xnum Ludouici desualls. Sig^xnum Onophrij de monbuy. Sig^xnum Clementis depumera

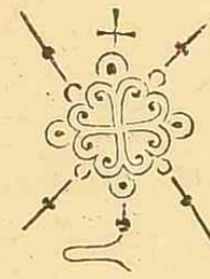
Conclusio

Sig ✕ num Rogerij de Soldeuila. Sig ✕ num Ioannis Roig de Castellui.
Sig ✕ num Ioannis de biure. Sig ✕ num Ferdinadi Alzina. Sig ✕ num Hieronymi Stella. Sig ✕ num Thomæ de Aguilar. Sig ✕ num Michaelis Ferrer
Sig ✕ num Ioannis de vila Francha. Sig ✕ num Gasparis Port. Sig ✕ num Henrici Vilanoua. Sig ✕ num Michaelis Canyelles. Sig ✕ num Anthici Ribor
de Palmarola. Sig ✕ num Petri de Belluer y Monros. Sig ✕ num Francisci del orde y Sallent Sig ✕ num Francisci Despino de Puigçerda. Sig ✕ num Ioanis Charoli de Copons. Sig ✕ num Galcerandi Cahors de Soler. Sig ✕ num Michaelis çabater. Sig ✕ num Muri Ioannis Fogassot pro brachio militari
Sig ✕ ✕ ✕ ✕ ✕ na Iacobi Ioannis çapila Michaelis de Vallseca Valentini-
de Farreres Petri Ferreres Benedicti Ferran sindicorum Batcinonæ. Sig ✕ ✕ na Francisci Soquet Melchioris munyos sindicorù ciuitatis ylerdæ.
Sig ✕ ✕ na Raphaelis Agullana Michaelis solis sindicorum ciuitatis Gerundæ. Sig ✕ ✕ na Ioannis Puig Ioannis Frigola sindicorù ville Perpiniani.
Sig ✕ ✕ na Mathei curto Christophori Iorda sindicorù ciuitatis dertusæ. Sig ✕ num Petri Rouirola sindici ciuitatis visì. Sig ✕ num Hieronimi Romeu sindici villæ çeruaria. Sig ✕ num Stephani Morato sindici ciuitatis Balagarij. Sig ✕ num Ioannis Christophori Salmurri sindici podij çeritani.
Sig ✕ num Bertrandi mascaro sindici villæ Franchæ peniteñti. Sig ✕ num Francisci Rebollet sindici villæ Franchæ confluentis. Sig ✕ num Petri Riera sindici villæ Tarragæ. Sig ✕ num Benedicti Monio sindici de Talaru. Sig ✕ num Francisci Torra sindici villæ Bergæ. Sig ✕ num Geraldì Benedicti Llaudes sindici villæ Bisulduni. Sig ✕ num Michaelis Steue sindici Campi Rotundi. Sig ✕ num Francisci casamijana sindici sancti Petri de auro Sig ✕ num Ioannis Graualeda sindici villæ de Figuerijs. Sig ✕ num Gabrielis Busquets sindici Castri de pals. Sig ✕ num Hieronymi fuster sindici turri cella de Montegrìmo. Sig ✕ num Andreæ Garbi sindici de Salfes. Sig ✕ num Michaelis puig Steue sindici ville Granullariorum. Sig ✕ num Bernardi Ioanny sindici del Arbos. Sig ✕ num Dionisij Montaner sindici villæ nouæ de Cubelles. Sig ✕ num Petri Albert sindici villæ de Crudillis. Sig ✕ num Ioannis Frigola sindici villæ Coqui liberi. Sig ✕ num Petri Galdench sindici de Tuhir. Sig ✕ num Iacobi Sbert sindici villæ deprat del Rey. Sig ✕ num Benedicti Coll sindici calidarum de monte Boluino. Sig ✕ num Anthonij Ribes sindici de Argilles.

Dela Cort. Fol. XXX.

Testes qui premissis presentes fuerunt sunt Illuf

trissimi Alexander Farnesius Princeps Parmæ. Don Franciscus Aualos de aquino Marchio piscariæ & Petrus Hernandez de Bouadilla Comes de Chinchon E conomus & de Consilio sue Magestatis & quam plures alij in multitudine copiosa.

Sig  num Hieronymi Clementis prefatæ
Catholice regie magestatis consiliarij & protonotarij regieq; autoritate notarij publici per vniuersam regiã ditione q; præmissis interfuit eaq; dediti dñi Regis mã dato in viginti vno soleis pergameneis presenti cõputato scribi fecit & clausit cõstat de supra positis in lin. xvij. fol. xj. pag. pria. vbi legitur negocio causa de qualseuol & lin. xxij. eiusdem fol. & pag. totes & xj. pag. sec. eiusdem fol. dauat. Et fol. xij. pag. prima lin. viij. present. Cõf-tat insuper derafis fol. iij. pag. sec. lin. xxviii. tichs & fol. vij. pag. sec. lin. iij. tinga & ibidem lin. vj. salaris. Et ibidẽ lin. xxviii. Iasses & fol. xij. pag. prima lin. xj. & xij. Canonich y ciuil & fol xvij pag. pri. linea. xxv. de contreras & fol. xx. pag. sec. lin. xxv. Torre, & ibidem lin. xxvij. Michaelis Steue & ibidẽ lin. xxvij. de auro, & ibidem lin. xxxiiij. Quo quiliberi.

Dominus Rex ex actis indicta Curia generali a ditis publicatis & juratis mandati mihi Hieronimo Clementi in cuius posse dictus dominus Rex & omnes predicti firmarunt.



Acabense les dites Constitucions, capitols y actes de Cort, Estampat en la insigne ciutat de Barcelona. A. x. de Agost de. M. D. Lxiiij. En casa de Jaume Cortey Librater del general del Principat de Cathalunya, p ordinacio, y deliberacio, y manamẽt del Reuerents, y Magnifics Senyors diputats del dit Principat y Cõptats de Rossello y Cerdanya, y ab licẽcia y special comissio, de aquells, cõ a Propsectors, que son, de les leys dela terra, y segons que altres vegades fer es acostumat Los quals per lo semblat han taxades, aquelles A Set. sous per cada vna, moneda Barcelonesa.

De la Corte
es T effes qui presentis presentes fuerunt in die
...

...

...

Ac presente les dits Constitutions, capitols y articles
de Cort. En la qual se contiene el fin de la Real Comissio. A. x. de Agost de M.D. Lxxiii. En la qual
de la Real Comissio del Rey del Principado de Catalunya y de la
liberacion y libertad de los Reinos de Sicilia y Cerdeña y de las dhas. islas de Mallorca y de la Cerdeña
y Copias de Realles y Cédulas y de las dhas. islas de Mallorca y de la Cerdeña de aquellas
y Copias de Realles y Cédulas y de las dhas. islas de Mallorca y de la Cerdeña de aquellas
y Copias de Realles y Cédulas y de las dhas. islas de Mallorca y de la Cerdeña de aquellas
y Copias de Realles y Cédulas y de las dhas. islas de Mallorca y de la Cerdeña de aquellas

ИИ-32374

ИИ-32374
И. И. Мещеряков